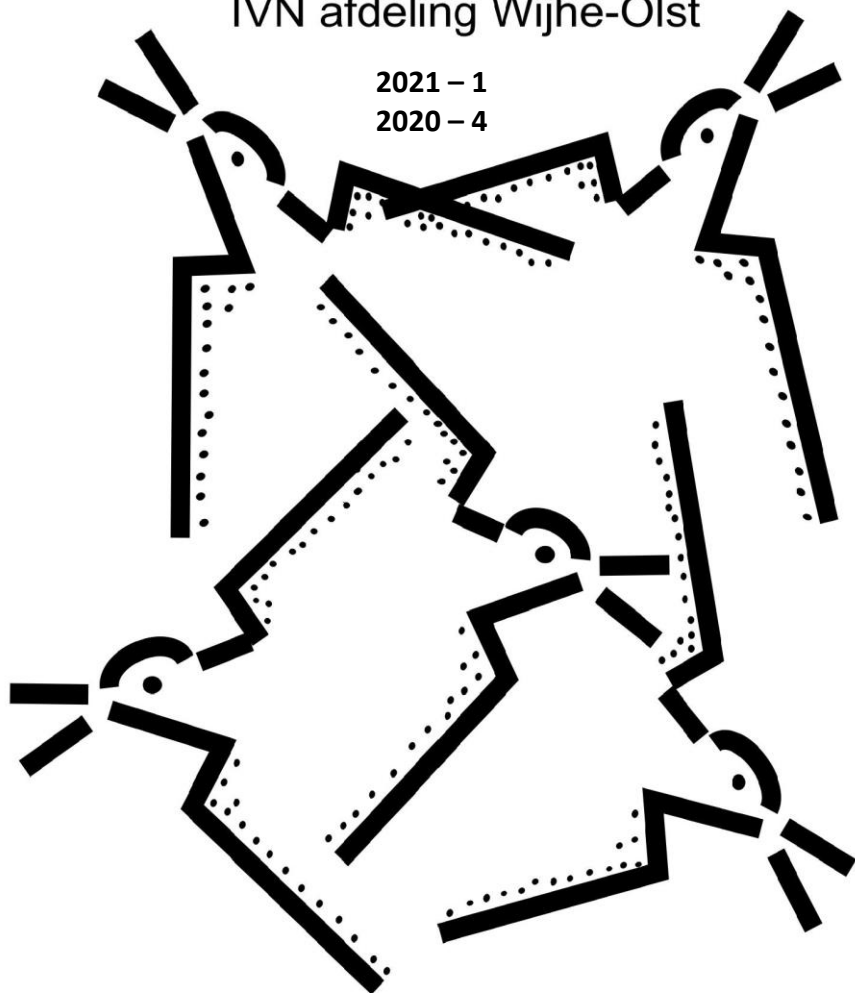

de Grutto

IVN afdeling Wijhe-Olst

2021 – 1

2020 – 4

www.ivn.nl/afdeling/de-grutto-wijhe-olst

Stevens Optiek

We hebben
de gehele
collectie van Red
Kinderbrillen

GRATIS oog-en oogdrukmeting

Uitgebreide collectie modieuze monturen

Maak nu een afspraak:

Langstraat 76 - 8131 BE Wijhe - 0570 525335

Kijk ook eens op

[www.ivn.nl/afdeling/
de-grutto-wijhe-olst](http://www.ivn.nl/afdeling/de-grutto-wijhe-olst)

Albert Heijn Boomgaard

Openingstijden:

Maandag t/m donderdag: 08.00 - 20.00 uur

Vrijdag: 08.00 - 21.00 uur

Zaterdag: 08.00 - 19.00 uur

Zondag: *Nieuw!* → **12.00 - 18.00 uur**

GRATIS voor de deur parkeren! Gewoon bij Boomgaard.

AH Boomgaard Oranjelaan 2 8131 DB Wijhe tel: (0570) 521 597 fax: (0570) 522 711

In deze Grutto

I.v.m. spam @ = #

2021 - 1 en 2020 - 4

Van de redactie	2
Gezocht!!!	3
Activiteiten	3
Activiteiten elders	8
60 jaar IVN	8
Voor de jeugd	8
Van het bestuur	9
Jaarvergadering IVN afdeling Wijhe-Olst	10
Verslag secretaris 2020	12
Financieel jaarverslag 2019 en 2020	14
Begroting 2020 en 2021	14
Jaarverslag Heemtuin 2020	17
Jaarverslag Landschapsonderhoud 2020	20
Jaarverslag Amfibieën 2020	22
Jaarverslag Vogels 2020	24
Jaarverslag Stadsvogels 2020	25
Jaarverslag Roofvogels 2020	26
Verslag Torenvalken 2020	26
Jaarverslag werkgroep uilen.	28
Jaarverslag Weidevogelbescherming 2020	28
Jaarverslag Jeugd 2020	30
Jaarverslag cursussen, lezingen, excursies 2020	30
Jaarverslag De Grutto 2020	31
Heemtuinplant uitgelicht	31
50 jaar heemtuin Veermans Hof IJssel flora !!!	33
Planteninventarisatie Duursche waarden	36
Vogelwaarnemingen in Olst-Wijhe	44
Wist u dat....	47
Bestuur	48
Contactpersonen werkgroepen	48

Kopijsluitingsdata 1 februari; 1 mei; 1 september; 1 december.

Redactie Marth van Roy redactie#ivn-wijhe-olst.nl
Kerkpadsblok 35 8131 WX Wijhe Tel. 0570-52269

Lidmaatschap

De contributie (€ 20,- per jaar) wordt geïnd door het landelijke bureau van IVN via een factuur of de contributie wordt via een automatische incasso afgeschreven.

Betaling van de jaarlijkse donatie gebeurt wel rechtstreeks aan IVN Wijhe-Olst. Als u geen toestemming voor automatische incasso heeft gegeven kunt u de donatie (minimaal € 9,50 per jaar) overmaken op bankrekeningnummer: NL32 RABO 0373 0240 37 t.n.v. IVN de Grutto, Herxen 14, 8131 PG Wijhe.

U dient het lidmaatschap voor het volgende jaar vóór 1 december schriftelijk op te zeggen bij Michiel Faber, Herxen 14, 8131 PG Wijhe penningmeester#ivn-wijhe-olst.nl.

Van de redactie

Misschien wat aan de late kant, maar toch nog allereerst de beste wensen voor het nieuwe jaar! Hopelijk blijft iedereen gezond! En krijgen we met het vaccineren het virus onder controle!

Je hebt waarschijnlijk gemerkt dat er afgelopen december geen Grutto is verschenen. Om praktische redenen is in overleg met het bestuur het decembernummer van 2020 samengevoegd met het februarinummer van 2021, dat vervolgens veel eerder verschijnt, zoals je ziet.

In dit nummer vind je, zoals gebruikelijk, de jaarverslagen van onze werkgroepen. Je kunt lezen daarin dat er als gevolg van Corona allerlei activiteiten afgelast zijn, maar dat er toch ook dingen wel gedaan

zijn. En we gaan nu uit van een nieuw jaar, dus nieuwe kansen!

Vol goede moed is er toch een nieuwe activiteitenkalender opgezet!

Alle werkgroepen hadden afgelopen jaar last van de coronamaatregelen. Doordat veel activiteiten en werkzaamheden geannuleerd werden, zijn de jaarverslagen korter uitgevallen. Ondanks dat en mede dankzij de overige kopij is het toch gelukt om een dubbeldikke Grutto uit te brengen.

Gelukkig mogen we hier in Nederland, ondanks Corona, blijven fietsen en wandelen en kunnen we dus genieten van de natuur. En dat kan bijvoorbeeld in onze heemtuin Veermans hof IJssel flora die dit jaar 50 jaar bestaat! Alle lof voor de

werkgroep Heemtuin en hun voorgangers! Meer daarover kun je elders in dit blad lezen. En hou onze site en de regionale media dus in de gaten. Hopelijk kunnen we het jubileum in de loop van het jaar uitbundig vieren samen met jou!

Graag wens ik je veel lees-, kijk-, en doeplezier met dit nieuwe nummer. Blijf gezond!

Marth van Roy.

Kijk eens op
ivn.nl/afdeling/de-grutto-wijhe-olst.
Daar vind je ook de Grutto maar dan
met plaatjes in kleur.

Gezocht!!!

Bestuursleden en coördinatoren

Het IVN Wijhe-Olst blijft zoeken naar bestuursleden om het bestuur verder te versterken.

Ook zoeken we opvolging voor de coördinatoren van de werkgroepen Natuur en milieubeleid, Vogels en Roofvogels.

Verder zijn we op zoek naar iemand die de organisatie van het jaarprogramma activiteiten op zich wil nemen.

Zou je hier graag meer over willen weten, neem dan contact op met het bestuur. Zie contactgegevens achter in dit blad.

Coördinator gezocht voor Werkgroep Roofvogels

Wij zijn een werkgroep van enthousiaste vrijwilligers die het broedsucces van roofvogels in delen van onze gemeente in kaart brengen. Wij zoeken iemand die de coördinatie tussen de leden onderhoudt en de contacten met andere betrokken natuur- en terrein beherende organisaties. Ook organiseert de coördinator het jaarlijkse werkoverleg, ondersteunt werkgroepleden bij digitale gegevensverwerking en verzorgt de publiciteit naar buiten. Van de nieuwe coördinator wordt niet verwacht dat deze ook mee het veld in gaat. Uiteraard is dit wel mogelijk als de interesse er is. Wil je meer weten hierover neem dan contact op met het bestuur. Zie contactgegevens achter in dit blad.

Idee of begeleiding excursie of wandeling

Heb je zelf een idee voor een te houden excursie of wandeling of wil je een keer een excursie of wandeling (bege)leiden in een gebied dat je goed kent of op een van de vele mooie plekjes die onze gemeente Olst-Wijhe rijk is? Of lijkt je dat gewoon leuk om te doen, neem dan contact op met Hanny van der Werff tel. 0570-523091 of voorzitter#ivn-wijhe-olst.nl.

Activiteiten

Over alle hierna genoemde en eventuele nog te organiseren activiteiten van IVN-afdeling De Grutto Wijhe-Olst, staat normaliter een week van tevoren (nadere) informatie in de plaatselijke en regionale kranten en huis-aan-huisbladen. Op www.ivn.nl/afdeling/de-grutto-wijhe-olst en op facebook staan ook de laatste berichten rondom de excursies. Deelname aan excursies is meestal gratis, maar we zijn blij met een vrije gift.

Als gevolg van de Coronacrisis geldt voor de geplande activiteiten nog een voorbehoud. Het bestuur heeft wel besloten de Algemene Ledenvergadering digitaal te laten plaatsvinden. Volg onze site en de kranten!

Datum	Activiteit	Locatie	Trekker
Za 13 februari	Landschapsonderhoud	Diverse	Oege
Woe 3 maart	ALV 19.30u.	Digitaal	Hanny + Jaap
Za 13 maart	NL Doet, heemtuin voorjaarsklaar maken	Heemtuin	Annet
Za 13 maart	Landschapsonderhoud	Diverse	Oege
Za 20 of 27 maart	Padden overzetten jeugd	Onder de Gelder	Hanne
Zo 28 maart	Bomen en hun levensgeschiedenis	Duursche Waarden	Jan Klungers
Vr 23 april	Voorjaarsbloeiers, stinzenplanten, proeverij, rondleiding	Heemtuin	Annet
Ma 29 maart	Vogelzangwandeling voor leden en donateurs	Wijhe	Jan Klungers
Ma 12 april	Vogelzangwandeling voor leden en donateurs	Wijhe	Jan Klungers
Ma 19 april	Vogelzangwandeling voor leden en donateurs	Wijhe	Jan Klungers
Ma 26 april	Vogelzangwandeling voor leden en donateurs	Wijhe	Jan Klungers
Ma 3 mei	Vogelzangwandeling voor leden en donateurs	Wijhe	Jan Klungers
Ma 10 mei	Vogelzangwandeling voor leden en donateurs	Wijhe	Jan Klungers
Zo 30 mei	Fietstocht	Nog niet bekend	Elly
8-16 mei	Vogelexcursie – vogelweek	Nog niet bekend	Ronald
Za 5 juni	Themarondleiding heemtuin	Heemtuin	Annet
Za/Zo 12/13 juni	Slootjesdagen jeugd	Infocentrum	Michiel + Linda
Za 26 juni 13.30-14.30 uur	IJsselbiënnale rondleiding	Heemtuin	Annet
Zo 4 juli	Rondleiding heemtuin met thema Heemtuin 50 jaar	Heemtuin	Annet
Half augustus	Vogel- en plantenexcursie	Marker Wadden	Annet + Ronald
Za 11 september	Festival IVN 60 jaar	Bomencentrum NL Baarn	Jaap
Zo 3 oktober	Paddenstoelen	Zoogenbrink, Olst	Annet
Za 9 oktober	Landschapsonderhoud	Diverse	Oege
Vr/Za 5/6 november	Landelijke Natuurwerkdag	Heemtuin	Annet
Za 13 november	Landschapsonderhoud	Diverse	Oege
November	Lezing	Wijhe	Elly + Roos
Za 11 december	Landschapsonderhoud	Diverse	Oege

Landschapsonderhoud

De werkgroep Landschapsonderhoud gaat in dit winterseizoen nog aan de slag met (voornamelijk) wilgen knotten. Als de coronamaatregelen het toelaten, wordt nog gewerkt op de 2e zaterdag van de maanden februari en maart, namelijk op 13 februari en 13 maart 2021.

We verzamelen om 8:30 uur op het parkeerplein voor de Albert Heijn in Wijhe en vertrekken van daar naar de werkplek. We werken tot ongeveer 12:30 uur. Voor koffie en na afloop een eenvoudige lunch wordt gezorgd door de boer of grondeigenaar. Bij erg slecht weer gaat het niet door. Nodig zijn stevige werkschoenen, sterke werkkleding, die ook tegen een beetje regen bestand moet zijn en zin om in de vrije natuur met een prettige groep mensen te werken. Voor goed gereedschap (we werken alleen met handgereedschap) wordt gezorgd en ook op de veiligheid wordt goed gelet.

Lees vooraf ook het artikel Knotafspraken en het artikel Protocol Gereedschap Knotacties 2020-2021. Deze zijn te vinden in de vorige Grutto 2020-3 en op ivn.nl/afdeling/de-grutto-wijhe-olst/reglementen. Dan kunnen we weer flink aan de bak!

Graag 1 week van tevoren opgeven als je mee wil doen, dan weten we hoeveel gereedschap, koffie en eten we moeten regelen. Nieuwe mensen zijn van harte welkom, evenals nieuwe werkplekken. Voor informatie zie ivn.nl/afdeling/de-grutto-wijhe-olst of bel of mail naar coördinator Oege Verhagen, tel. 0570-522765 of landschapsonderhoud#ivn-wijhe-olst.nl.

Jaarvergadering IVN afdeling Wijhe-Olst

Het bestuur van de IVN-afdeling Wijhe-Olst nodigt u uit voor de jaarlijkse algemene ledenvergadering op woensdag 3 maart 2021. De vergadering begint om 19:30 uur. De uitnodiging en agenda van de vergadering staan elders in deze Grutto.

Gelet op de recente ontwikkelingen van het Coronavirus en daardoor de onzekerheid of fysiek vergaderen mogelijk is, heeft het bestuur besloten om de ALV digitaal te doen. Wij vragen u om u daarvoor **uiterlijk vóór vrijdag 26 februari 2021 aan te melden** bij Michiel Faber via penningmeester#ivn-wijhe-olst.nl of bij Jaap Gerkes tel. 0570-561660 of j.gerkes#planet.nl met vermelding van uw actuele mailadres. Michiel zal uiterlijk 2 maart de link voor het overleg naar u mailen. Zie ook 'Van het bestuur', elders in dit nummer. We rekenen op uw deelname!

Winterwandelingetje door de heemtuin

Op verzoek van bewoners van het Weijtendaal laten we het hekje van de heemtuin Veermans Hof IJssel flora deze winter weer open. De bewoners willen ook op mooie winterdagen genieten van een wandelingetje door de heemtuin. Dat betekent dat ook u de heemtuin kunt bezoeken. We werken in de winter niet in de heemtuin, dus zullen er bladeren en misschien takken op sommige paden liggen. Vanaf februari bloeien er veel Sneeuwklonkjes in de heemtuin en ook de Winterakoniet bloeit vaak al eind

februari/begin maart. Op zaterdag 13 maart gaan we de heemtuin weer voorjaarsklaar maken.

Dus, mocht u op een mooie winterdag een kijkje willen nemen, dan kan dat! Sluit u het hekje na afloop weer?

Werken in de heemtuin

Oproep vrijwilligers voor heemtuin!

15 maart 2021 opent heemtuin Veermans Hof IJssel flora weer haar hek voor bezoekers. Dat betekent dat er vanaf die datum weer aan onderhoud moet worden gedaan in de heemtuin. We hebben een aantal vrijwilligers, maar meer handen, zeker sterke, zijn altijd welkom, vooral op de donderdagochtend.

De heemtuin heeft zich weer ingeschreven voor NL Doet, de vrijwilligersdag die altijd in het hele land georganiseerd wordt. Kijk voor info over deze dag op: nl doet.nl

- Voor NL Doet zijn we op zoek naar mensen die ons op zaterdag 13 maart van 9.00-12.00 uur willen komen helpen. De heemtuin Veermans Hof IJssel flora gaan we weer helemaal klaarmaken voor het nieuwe seizoen! We harken al het blad weg, steken de perken af, maken de paden schoon en zetten de eerste naambordjes bij planten. Ook wordt een nieuw

perk met planten ingericht, die geproefd kunnen worden. Zie onze oproep op de site nl doet.nl.

Tegenprestatie is koffie/thee + zelfgebakken taart!

- Vanaf 18 maart zijn er elke donderdagochtend vanaf 9.00 uur mensen aan het werk in de heemtuin. Ook op woensdagavond wordt er gewerkt. Dat kan vanaf 31 maart vanaf 19.00 uur en later in het seizoen vanaf 19.30 uur tot het donker wordt.

Iedereen, die het gezellig vindt om samen deze tuin mooi te maken en te houden, is altijd welkom! Ook als je maar incidenteel kunt. Het werk in de heemtuin leer je onder leiding van anderen kennen. Dus ook als je geen verstand hebt van een heemtuin, kun je komen helpen!

Lijkt je het leuk om mee te werken in de heemtuin en wil je een eerste keer komen kijken hoe dat gaat, meld je dan bij Annet van der Veen, heemtuin#ivn-wijhe-olst.nl of tel 0570-523937 of kom gewoon langs!

Bomen en hun levensgeschiedenis

Excursie op 28 maart 2021 om 10.00 uur in de Duursche Waarden, vanaf de parkeerplaats bij de steenfabriek, onder leiding van Jan Klungers.

Deze tijd van het jaar hebben de bomen nog niet hun blad gevormd. Uit het silhouet van de boom kunnen we daardoor goed hun levensgeschiedenis aflezen. Hoe groeit een boom op die vrij staat? En hoe groeit een boom op als hij tussen andere bomen in een bos staat? Welke verwondingen hebben ze in hun leven opgelopen en hoe zijn ze daarvan hersteld? Als we weten hoe we moeten kijken kunnen we zien dat er geen enkele boom onbeschadigd is gebleven in de loop van het leven. Precies deze verwondingen en hoe ze hersteld zijn maken de boom individueel herkenbaar. Hun schoonheid zit niet in hun perfectie maar in het niet perfect zijn.

De natuurgids laat je zien hoe je dit kunt herkennen. Je zult nooit meer op dezelfde manier naar een boom kijken.

Vogelzangwandelingen

Al enkele jaren organiseerden we vogelzangwandelingen. In 2020 hebben we die afgelast in verband met de coronapandemie. We hopen dat ze in 2021 wel door kunnen gaan.

Op maandagavonden vanaf het begin van de zomertijd tot half mei proberen we tijdens de wandelingen de zang van de verschillende vogelsoorten te leren herkennen. Dat vraagt doorgaande oefening. In het volgende voorjaar ben je vaak een flink deel weer vergeten, maar hoe langer je het doet, hoe sneller je er weer in zit. Meestal gaan we daarvoor naar de Duursche waarden of het ooibos. Er is daar een grote variatie aan zangvogels te beluisteren. Als er op andere locaties een soort te beluisteren is die we in de Duursche Waarden niet kunnen beluisteren kunnen we ook daar een keer afspreken.

Nachtegaal

We beginnen meteen na het ingaan van de zomertijd. Het is dan 's avonds lang genoeg licht en het aantal zingende vogelsoorten is dan nog beperkt. Geleidelijk komen er steeds meer soorten bij.

Data: **29 maart; 12, 19 en 26 april; 3 en 10 mei**. We vertrekken altijd om 19.00 uur en ik laat de deelnemers steeds de vertrekplaats weten.

We houden het aantal deelnemers beperkt. Er komt geen bericht van deze wandelingen in de kranten. De natuurgidsen van Staatsbosbeheer zijn ook uitgenodigd om mee te wandelen.

Mijn gezondheid laat me nog wel eens in de steek, dus ik moet de mogelijkheid hebben om een mailtje te sturen dat ik er die keer niet bij ben. Maar dat hoeft je niet te beletten om gewoon op stap te gaan. Ik wil dus graag dat je het me per mail laat weten als je mee wilt doen: Jan Klungers, j.klungers@planet.nl.

Activiteiten elders

Activiteiten andere IVN-afdelingen en KNNV-Zwolle

Zodra dat in verband met de Coronamaatregelen weer kan, worden weer activiteiten georganiseerd. Deze kun je dan zoals gebruikelijk vinden op de site van IVN Zwolle, IVN Deventer, IVN Raalte en de site van het KNNV Zwolle onder activiteiten. Hopelijk kunnen er weer uiteenlopende excursies en cursussen georganiseerd worden, door het IVN en/of het KNNV soms in samenwerking met andere organisaties.

Zo kun je dan weer op de sites, afhankelijk van de tijd van het jaar, bijvoorbeeld informatie vinden over excursies en cursussen over amfibieën, vlinders wilde planten, insecten, vogels etc.

Zie www.ivn.nl/afdeling/ivn-raalte, www.ivn.nl/afdeling/deventer, www.ivnzwolle.nl en www.knnv.nl/zwolle/activiteitenprogramma. Hou dus deze sites in de gaten!

60 jaar IVN

Dit jaar bestaat het landelijke IVN Natuureducatie 60 jaar. Sinds 1960 geven

IVN'ers overal in het land de liefde voor de natuur door. Ze laten mensen op allerlei plekken en op diverse manieren ervaren hoe bijzonder en waardevol de natuur is. De één doet al jaren mee, de ander is pas net bij IVN betrokken. Al 60 jaar werken we gezamenlijk aan een sterke verbinding tussen mens en natuur en dit blijven we ook in de toekomst doen!

Dit jubileum wilden we natuurlijk niet ongemerkt voorbij laten gaan. De voorbereidingen voor een festival om dit te vieren waren al in volle gang en gepland voor komende september. Helaas, we hebben nu te maken met de maatregelen rond het Coronavirus. En dus hebben we, wegens de coronacrisis en het evenementenverbod, besloten om het festival te verplaatsen naar volgend jaar, zaterdag 11 september 2021. Nog even geduld dus. Kijk voor het programma op ivn.nl/ivn-festival.

Jaap Gerkes, secretaris.

Voor de jeugd

Eikels en slimmeriken

De gaai, ook wel Vlaamse gaai genoemd, of schreeuwekster of hannebroek of meerkol, verzamelt in de herfst veel zaden, vooral eikels. De Latijnse naam *Glarrulus glandarius* is grappig. Dit betekent:

voortdurend krassende eikelzoeker! Het valt niet mee om te tellen hoeveel eikels een gaai verstopt in de herfst. Eerst dacht men 7.000 en de laatste

schattingen spreken over 15.000 eikels in twee of drie maanden. Het knappe is dat de gaai de meeste terugvindt, zelfs na een paar maanden. De geniale gaaien gebruiken geheugensteuntjes om de plekken te onthouden, zoals een steen of een takje. De eikels dienen als wintervoorraad om de

voedselarme tijd door te komen. Juist de eikels die de gaai niet nodig heeft, kunnen ontkiemen. Zo helpen gaaien met de verspreiding van eiken.

Jij kun de gaaien gaan imiteren met slechts 15 eikels.

Je neemt 15 eikels, of je neemt 15 pinda's als er in het bos eiken staan, anders kun je later het verschil niet meer zien.

Die 15 eikels (of pinda's) ga je per stuk verstopten in de grond of in boomholten in het bos. Probeer alle plekken te onthouden. Hierna ga je iets anders doen en je komt een half uur later weer terug. Hoeveel eikels (of pinda's) die je zelf verstopt hebt, kun je terugvinden?!

Bron: Uit je kruin – Jeanette Boogmans.

Van het bestuur

De coronacrisis heeft uiteraard zijn weerslag gehad op onze vereniging! Weinig activiteiten konden doorgang vinden. Ook t/m 9 februari 2021 zullen de geplande activiteiten niet doorgaan.

De algemene ledenvergadering (ALV) hebben we tot 2 keer toe moeten verschuiven en staat nu gepland voor 3 maart 2021. Deze zal digitaal plaatsvinden. Zie elders in dit blad.

Vanwege het tijdig vóór de ALV - die eerder dan vorig jaar plaatsvindt - moeten versturen van de (jaar)verslagen etc. hebben we besloten om 2 uitgaves van de Grutto samen te voegen.

We gaan ervan uit dat in de ALV van 3 maart de officiële stemming en overdracht van de voorzitter en secretaris en algemeen lid kan plaatsvinden.

In het bestuur hebben Elly Luttkholt (wordt voorgedragen als voorzitter) en Roos van der Burg (wordt voorgedragen als secretaris) de bestuurstaken al zo veel mogelijk op zich genomen.

Ondanks alles zijn we bezig met de planning van het activiteiten-programma voor komend jaar. Zie het overzicht elders in deze Grutto en raadpleeg onze website ivn.nl/afdeling/de-grutto-wijhe-olst voor de meest actuele informatie.

We danken alle vrijwilligers en coördinatoren van de werkgroepen voor hun inzet het afgelopen jaar binnen de toegestane mogelijkheden. Eenieder wensen we een goede gezondheid voor 2021! En we gaan door met het leren omgaan met het coronavirus.

Dringende oproep: stuur je emailadres!

Van een aantal leden hebben wij nog geen emailadres!

Dit hebben we nu wel nodig!

Vanwege de coronamaatregelen is de komende algemene ledenvergadering op 3 maart 2021 (19:30 uur) digitaal.

Om alle leden goed en tijdig te kunnen bereiken en een link te kunnen sturen voor de ALV hebben we van iedereen het emailadres nodig.

Daarom de dringende oproep aan degenen die tot nu toe geen mails ontvangen van IVN Wijhe-Olst, om het (juiste, meest recente) mailadres door te geven aan het secretariaat van IVN Wijhe-Olst secretaris@ivn-wijhe-olst.nl.

Vermeld ook even je naam en adres, zodat we je mailadres bij de juiste persoon kunnen toevoegen in onze administratie.

Wijziging persoonsgegevens

Bij wijziging van je persoonsgegevens, graag deze doorgeven aan het secretariaat IVN Wijhe-Olst secretaris@ivn-wijhe-olst.nl.

Hierdoor kunnen we onze administratie up to date houden.

Hanny van der Werff, voorzitter en Elly Luttkholt, kandidaat-voorzitter.

Jaarvergadering IVN afdeling Wijhe-Olst

Het bestuur van de IVN-afdeling Wijhe-Olst nodigt u uit voor de jaarlijkse algemene ledenvergadering op woensdag 3 maart 2021. De vergadering begint om 19:30 uur.

Gelet op de recente ontwikkelingen van het Coronavirus en daardoor de onzekerheid of fysiek vergaderen mogelijk is, heeft het bestuur besloten om de ALV digitaal te doen. Wij vragen u om u daarvoor **uiterlijk vóór**

vrijdag 26 februari 2021 aan te melden bij Michiel Faber via penningmeester#ivn-wijhe-olst.nl of bij Jaap Gerkes tel. 0570-561660 of j.gerkes#planet.nl met vermelding van uw actuele mailadres. Michiel zal uiterlijk 2 maart de link voor het overleg naar u mailen. Zie ook 'Van het bestuur', elders in dit nummer. Tijdens deze vergadering komen ook de agendapunten van de vervallen jaarvergadering 2020 aan de orde. We rekenen op uw komst!

De stukken die betrekking hebben op de vervallen jaarvergadering 2020 vindt u in de Grutto 2020-1, behalve het verslag van de jaarvergadering op 27 maart 2019. Dat verslag staat in de Grutto 2019-2. U kunt deze Grutto's vinden op ivn.nl/afdeling/de-grutto-wijhe-olst/informatieblad-de-grutto.

Stukken die betrekking hebben op de komende vergadering vindt u in deze Grutto 2021-1. De financiële stukken over zowel 2019 als 2020 zijn op 3 maart 2021 in te zien of op te vragen via penningmeester#ivn-wijhe-olst.nl.

AGENDA

1. Opening en mededelingen
2. Verslag jaarvergadering van 27 maart 2019 (zie Grutto 2019-2)
3. Verslagen bestuur en werkgroepen over 2019:
 - 3.1. Jaarverslag secretaris
 - 3.2. Jaarverslagen werkgroepen
 - 3.3. Financieel jaarverslag
 - 3.4. Kascontrolecommissie
4. Verslagen bestuur en werkgroepen over 2020
 - 4.1. Jaarverslag secretaris
 - 4.2. Jaarverslagen werkgroepen
 - 4.3. Financieel jaarverslag
 - 4.4. Kascontrolecommissie
5. Financiën, Begroting 2021
6. Benoeming kascontrolecommissie
De kascontrolecommissie 2020 en 2021 bestaat uit Oege Verhagen en Willem Denekamp. Reserve lid is Ine de Groot. Oege treedt af en voor hem moet een ander reserve lid worden benoemd.
7. Noordmanshoek
De Noordmanshoek krijgt een duurzame invulling. De stichting De Noordmanshoek is hard bezig om plannen met hulp van anderen

verder uit te werken. Herman Lankhorst praat ons bij over de huidige stand van de plannen.

8. Bestuursmutaties

Volgens de statuten worden de leden van het bestuur gekozen en benoemd voor een periode van 3 jaar. Bestuursleden kunnen eenmaal worden herbenoemd.

Hanny van der Werff is in 2011 benoemd, Jaap Gerkes in 2010 en Ronald Boerkamp in 2012, ze zitten inmiddels dus 9, 10 en 8 jaar in het bestuur. Zowel Hanny als Jaap hebben aangegeven om bij de jaarvergadering in 2020 te willen aftreden. Door de coronacrisis is dit een jaar uitgesteld. Ronald Boerkamp heeft aangegeven te willen stoppen in 2022.

Het bestuur heeft samen met de coördinatoren van de werkgroepen het afgelopen jaar gediscussieerd over hoe verder te gaan. Het bestuur stelt voor om door te gaan met een klein dagelijks bestuur bestaande uit tenminste de voorzitter, secretaris en penningmeester, zo nodig aangevuld met een vertegenwoordiger van de werkgroepen. Dit bestuur wordt ondersteund door de coördinatoren van de werkgroepen. Elly Luttkholt, Ans Rijpkema en Roos van der Burg hebben aangegeven te willen toetreden tot het bestuur. Roos is dit jaar in Wijhe komen wonen en is nog maar pas lid.

Zoals we in De Grutto aan u hebben gemeld is door het bestuur in goed overleg met de coördinatoren van de werkgroepen besloten dat zij tot maart meedraaien in het bestuur en een aantal bestuurstaken alvast hebben overgenomen.

Het bestuur stel voor om:

Elly Luttkholt te benoemen tot voorzitter,

Roos van de Burg te benoemen tot secretaris en

Ans Rijpkema te benoemen tot algemeen bestuurslid, zij wil de ledenadministratie overnemen van Michiel.

9. Afscheid bestuursleden

Hanny van der Werff en Jaap Gerkes treden vanavond af als voorzitter en secretaris. Hanny is vanaf 2011 voorzitter en Jaap vanaf 2010 secretaris. Zij maken respectievelijk 10 en 11 jaar deel uit van het bestuur.

10. Rondvraag en sluiting

Hanny van der Werff, voorzitter.

Verslag secretaris 2020

IVN Bestuur

Het ligt voor de hand om met de impact van corona dit jaarverslag te beginnen. Bestuur en coördinatoren van de werkgroepen hebben de

adviezen van het RIVM en de Rijksoverheid rondom het coronavirus nauwlettend in de gaten gehouden. Met pijn in het hart heeft het bestuur moeten besluiten om de geplande activiteiten te annuleren, dus excursies en lezingen zijn afgezegd. De werkgroepen hebben zo goed en kwaad als het kon hun werkzaamheden uitgevoerd. Zie de jaarverslagen van de werkgroepen.

Het bestuur is in 2020 op 21 februari, 11 maart, 16 september en 9 december bij elkaar geweest. Daarnaast is er regelmatig tussen de bestuursleden contact geweest via de mail of telefoon.

Als gevolg van de coronamaatregelen is het overleg met de coördinatoren van de werkgroepen beperkt gebleven tot slechts tweemaal (29 februari en 14 oktober via video). Wel is regelmatig overleg gevoerd via de mail of telefoon.

Ook in 2020 konden we, rekening houdend met de coronamaatregelen, weer gebruik maken van de vergaderfaciliteiten van de Zorgboerderij Het Hamel in Wijhe voor de overleggen met de werkgroepcoördinatoren en de bestuursvergaderingen. Het Hamel biedt dagverzorging aan ouderen. Als tegenprestatie verzorgt de werkgroep Landschapsonderhoud het knotten van de wilgen op het terrein van Het Hamel.

Het bestuur was verheugd dat de oproep voor nieuwe bestuursleden succesvol is geweest. Als gevolg van het uitstellen van de ALV 2020 konden helaas Elly Luttikholt, Roos van der Burg en Ans Rijpkema niet officieel worden benoemd als bestuurslid. De benoeming staat nu gepland voor de ALV in maart 2021. Vooruitlopend op de definitieve benoeming is in overleg met de coördinatoren van de werkgroepen afgesproken dat zij alvast een aantal bestuurstaken hebben overgenomen.

Het bestuur bestond in 2020 uit Hanny van der Werff (voorzitter), Jaap Gerkes (secretaris), Michiel Faber (penningmeester) en Ronald Boerkamp (lid).

Ledenbestand

Op 31 december 2020 bestaat IVN Wijhe-Olst uit 147 hoofdleden, 5 gezinsleden, 1 erelid en 25 donateurs. Van de leden zijn 60 tot 70 leden actief binnen een of meerdere werkgroepen. Van de donateurs zijn 5 donateurs actief in een van de werkgroepen. De overige (niet actieve) leden en donateurs ondersteunen het werk van het IVN. Daarnaast wordt het IVN Wijhe-Olst direct en indirect ondersteund door 7 sponsors en 11 adverteerders.

Werkgroepen

IVN werkt aan een duurzame samenleving. Betrokkenheid bij de natuur stimuleert duurzaam handelen. Dat is de basis van, naast de heemtuin, een tiental zelfstandige werkgroepen. Met als doel het landschap met de voorkomende dieren- en plantensoorten te beschermen en te verbeteren en niet onbelangrijk de waarde van waar we mee bezig zijn te laten zien

aan de inwoners en bezoekers van onze gemeente. Zij zijn in feite de handen en ogen van het IVN in Olst en Wijhe en zijn daarmee de spil binnen IVN Wijhe-Olst.

Afscheid Margriet Heuvelink

Op 8 maart heeft Margriet Heuvelink vanwege haar vertrek naar Zutphen afscheid genomen van IVN De Grutto Wijhe-Olst waar ze 28 jaar geleden lid was geworden. In al die jaren was zij een actief lid en nauw betrokken bij onze vereniging. Het bestuur deed nooit een vergeefs beroep op haar.

Jaarvergadering 2020

Vanwege de coronamaatregelen heeft het bestuur de ALV van 25 maart moeten uitstellen en verplaatsen naar 18 november. Maar gelet op de maatregelen in november heeft het bestuur uiteindelijk moeten besluiten om in 2020 geen jaarvergadering te houden. En afgesproken is om de jaarstukken over 2019 te bespreken tijdens de ALV in maart 2021.

Overleg met de gemeente Olst-Wijhe

In 2020 kon er geen overleg plaatsvinden met de gemeente Olst-Wijhe. Informeel zijn er wel wat contacten geweest.

IVN landelijk

Landelijk stond het IVN in 2020 in het teken van de samenvoeging van de stichting IVN en de vereniging IVN. Het doel van deze samenvoeging is samen (veel) meer mensen bereiken, met name door nieuwe groene doeners bij ons werk te betrekken en om als IVN onze missie beter en effectiever te realiseren. Daarbij is een betere samenwerking tussen beroepskrachten en vrijwilligers essentieel. Gestreefd wordt naar een formele fusie in april 2021.

IVN 60 jaar

Wegens de coronacrisis en het evenementenverbod tot 1 september 2020 is helaas door het landelijk bestuur besloten om het IVN-festival Vier de natuur te verplaatsen naar zaterdag 11 september 2021. Nog even geduld dus, maar het programma blijft onveranderd!

Jaap Gerkes, secretaris.

Financieel jaarverslag 2019 en 2020

Begroting 2020 en 2021

Omdat er vanwege de coronamaatregelen in 2020 geen algemene ledenvergadering is geweest, zullen tijdens de ledenvergadering op 3 maart 2021 zowel de financiële stukken van 2019 als die van 2020 besproken worden. Het Financieel jaarverslag 2019 en 2020 en de

Boni

LANGSTRAAT 83, 8131 BB WIJHE

Bekijk onze openingstijden op:
bonisupermarkt.nl/wijhe

Waarom Frits v.d. Linden?

- ruim 1.000 m² woonplezier
- grote voorraden
- snelle levering
- goede service en garantie
- eigen stoffeerders
- geen aanbetaling
- gratis offertes
- vrijblijvend meten & advies
- grote collectie
- gratis parkeren

VOEL JE THUIS

Het vertrouwde
adres voor al uw

*in je
eigen omgeving!*

- PVC vloeren
- Laminaat
- Tapijt
- Vinyl
- Raamdecoratie
- Gordijnen

FRITS V.D. LINDEN
WONINGSTOFFERING

www.fritsvanderlinden.nl

TEGELHUYNS

WIJHE

Specialist in warme vloeren!

Een minimale ecologische voetafdruk is voor ons belangrijk: we zijn bijna energie neutraal met energiezuinige verlichting, een warmtepomp, een pellet-kachel en een dak vol met zonnepanelen. We rijden deels 100% elektrisch. In onze showroom vindt u diverse tegels die geproduceerd zijn met minimale belasting van het milieu, o.a. doordat er gerecycled materiaal in de tegels is verwerkt en dit ziet u niet in het eindresultaat!

- zeer ruime collectie vloer-
tegels
- badkamertegels
- keukentegels
- aanleg vloerverwarming

Tegelhuy's Wijhe
Enkweg 1b, Wijhe
www.tegelhuys.nl

U bent van harte welkom! Allon, Daisy, Ingrid en Sandra

Begroting 2020 en 2021 liggen op de jaarvergadering ter inzage. Leden die vooraf deze stukken willen ontvangen kunnen zich, liefst via penningmeester#ivn-wijhe-olst.nl, melden bij de penningmeester. Ze worden dan per e-mail toegestuurd.

Michiel Faber, penningmeester.

Jaarverslag Heemtuin 2020

We begonnen het werkseizoen op zaterdag 14 maart 2020 om samen de heemtuin voorjaarsklaar te maken. NL Doet ging vanwege Corona niet door, maar wij besloten wel de heemtuin klaar te maken. Als we niet zouden beginnen met onderhoud zou het een wildernis worden. We deden dit alleen met eigen mensen. Achteraf een goede beslissing, omdat de heemtuin later vaak gebruikt werd door bezoekers, toen de bewoners van het Weijtandaal geen bezoek meer mochten hebben. Er werd dan vanuit de heemtuin gebeld met bewoners van het Weijtandaal. We zetten daarvoor een paar tuinstoelen in de vlindertuin. Nog wat later werd de heemtuin gebruikt om buiten met bewoners koffie te kunnen drinken met hun bezoek. Het was dus belangrijk dat de heemtuin “op orde” bleef.

Vanaf half maart werd er op de woensdagavond wekelijks door 5-7 personen gewerkt. Op de donderdagochtend was er ook een vast groepje van 5-7 personen. Niet iedereen kon door Corona in de heemtuin komen werken. Dit jaar hebben we er één nieuwe vaste vrijwilliger bij gekregen.

Ernst, Annet en Henk hebben het hele seizoen de paden gebrand met de onkruidbrander. Leen van Brakel heeft, zoals elk jaar, in oktober de heemtuin weer gemaaid. Arno heeft gezorgd voor scherp gereedschap. Henk heeft het ingangshek weer tijdelijk verankerd. Francien heeft de naambordjes die niet meer mooi waren overgeschilderd. Jeannette heeft samen met Marijke het perk “Eetbare planten” aangelegd. Ernst heeft mooie houten bordjes gemaakt voor de nieuwe perken. Todien en Piet verzorgden wekelijks koffie en thee op de werkdagen. Jeannette schonk de heemtuin een pomp, zodat de nieuw ingeplante perken gemakkelijk van water voorzien konden worden. Ernst heeft een nieuwe bank gemaakt voor in de Stinzenhoek, van heel hard hout, zodat deze bank niet “opgegeten” kan worden door insecten en schimmels.

Eén keer hebben we vergaderd, de rest van de communicatie ging per mail, WhatsApp of op de werkdagen. Er is geen excursie naar een andere (heem)tuin geweest. Ook hebben we dit jaar geen rondleidingen aangeboden. Het plan was om rondleidingen met thema's aan te bieden, in de hoop meer mensen te trekken. Hopelijk kunnen we dit in 2021 doen.

Van het subsidiegeld van de gemeente hebben we dit jaar het tuingereedschap aangevuld, naambordjes en gas voor de onkruidbrander aangeschaft, planten en zaden gekocht. Van een gift van Plaatselijk Belang heeft Ernst een bank gemaakt en hebben we nog 2 metalen bankjes aangeschaft.

Op Landelijke Natuurwerkdag, vrijdag 6 en zaterdag 7 november, werd de heemtuin weer winterklaar gemaakt, ook weer door twee ploegen mensen van onze eigen groep. Han Brendeke heeft op deze werkdag de wilg bij het schuurtje flink ingekort.

Er zijn, in de 7 maanden dat de heemtuin open was, mensen uit het hele land in onze tuin op bezoek geweest. Vanaf mei werd er in ons gastenboek geschreven door mensen uit onder andere: Papendrecht, Amersfoort, Beek, Heino, Hoorn, Sliedrecht, Ruurlo.

Enkele uitspraken in ons gastenboek:

“Fijne plek om even de tijd los te laten – Top!”

“Jan, je tuin staat er weer prachtig bij!! Fijn, dat je werk wordt voortgezet.”

“Wat een mooie tuin, veel plezier voor ons als liefhebbers. Met de lekkere smaak van het blad van de Oesterplant door naar Olst, net als Wijhe vroeger op school geleerd. Na 60+ jaar hier!”

“Een oase”

“Wij hebben echt genoten van al het mooie wat te zien is in Gods natuur”.

Annet van der Veen, werkgroep Heemtuin.

Jaarverslag Dijkflora 2020

IJsseldijken

De planteninventarisatie van de IJsseldijken in de gemeente Olst/Wijhe is afgerond in 2019 (zie jaarverslag 2019). In 2020 is het Waterschap Drents Overijsselse Delta (WDOD) begonnen met nadere onderzoeken naar de sterkte van de bekleding van de dijken oftewel de sterkte van de vegetatie. Het plan was om de gehele bekleding van de dijk te vervangen door klei. De huidige bekleding is volgens de benaming van het waterschap zandgrond en dat zou minder sterk zijn dan klei. In werkelijkheid was geen sprake van zand maar van lichte zavel. In meerdere overleggen met het WDOD brachten we, de plantenwerkgroep, naar voren, dat op deze grondsoort planten dieper en dichter wortelen dan op klei. Bovendien is op klei geen bijzondere vegetatie te verwachten. De bijzondere vegetatie zou daarmee voorgoed verdwijnen. Inmiddels zijn in 2019 al vooronderzoeken gedaan naar de sterkte van de vegetatie op de zavelige grond. De doorworteling was voldoende en de worteldiepte was 70 cm. Er werd besloten op grotere schaal onderzoeken te doen naar

de sterkte en wel d.m.v. golfslag- en golfklapproeven. Deze proeven zijn weliswaar duur, maar het verwijderen van de bekleding zou ongeveer 10x zo duur uitkomen. Natuurlijk was het de werkgroep Dijkflora aldoor duidelijk, dat de sterkte van de dijken vóór alles zou gaan. Werd de bekleding afgekeurd, dan was het duidelijk dat die moest worden verwijderd. De enige mogelijkheid om toch een waardevolle vegetatie terug te krijgen, was, om over de klei een laag lichtere grond aan te brengen. Ook daarover zijn we als werkgroep in overleg met het waterschap.

In februari 2020 werden de proeven gedaan in het park Oldeneel in Zwolle. De plek zou een goed gemiddelde zijn van de gehele dijk. Wij schrokken ervan, dat op de plek waar de golfsimulaties werden uitgevoerd, de vegetatie uitsluitend uit mos te bestond. Dat was in de winter, dus mogelijk is de bodem toch goed doorworteld door soorten, die 's winters niet te zien zijn. Ook was de dijk op deze plek beschaduwd door een grote populier die aan de voet van de dijk staat. In een onderzoek in 2006 naar de sterkte van de dijk bleek bovendien dat volgens de normen op dat moment, juist deze plek moest worden afgekeurd.

Eerst werd de dijkhelling aan de binnenkant (de landkant) getest: de overslagproeven. Dat gaat over de golven die over de kruin van de dijk slaan en eventueel de bekleding kunnen eroderen. De bekleding heeft van de proeven niet geleden. De golfklapproeven zijn de proeven aan de buitenkant (de IJsselkant) van de dijk. Hierbij worden de golven gesimuleerd, die tegen de dijk aanslaan bij hoog water en harde wind. Voorlopig bleek dat de vegetatie hiertegen niet bestand was.

Dit is in het kort tot nog toe de conclusie. Er wordt nog meer onderzoek gedaan alvorens te besluiten dat de bekleding moet worden verwijderd. Misschien leuk te vermelden is dat inmiddels naar aanleiding van onze "actie" besloten is om in heel Nederland deze onderzoeken te gaan doen naar de vegetatie.

SNL-kartering in de Duursche waarden

In het voorjaar van 2020 heeft Staatsbosbeheer bij het IVN Wijhe-Olst gevraagd om medewerking aan een SNL-kartering (=subsidie natuur en landschap). Deelnemers waren Piet Hendriksma, Leonieke Kruit en Eefke van Schaik uit Olst/Wijhe, regelmatig bijgestaan door Theo de Kogel van KNNV Zwolle. Met Staatsbosbeheer werd contact gehouden met de

Hoornaarvlinder

© L. Kruit

boswachter inventarisaties, Wendy de Vroome.

Staatsbosbeheer krijgt de subsidie als bekend is dat er genoeg waardevolle soorten in een gebied voorkomen, in het geval van de plantenwerkgroep gaat dat over zeldzame plantensoorten. In principe worden soorten gekarteerd, die op een voorgeschreven lijst staan met soorten, die in het gebied te verwachten zijn. De soorten worden in het veld ingevoerd in het programma Obsmapp. De waarnemingen staan daarmee d.m.v. het GIS-systeem meteen op de juiste plek op de kaart. Elke soort wordt grofweg gekarteerd per vak van 50x50 m², d.w.z. per kwart ha.

De Duursche waarden zijn in het zomerseizoen lange tijd zeer bloemrijk, maar ondanks dat is de honingbij ook hier verreweg de meest voorkomende bij, zodat ook hier wilde bijen om voedsel moeten concurreren.

We begonnen vrij laat, omdat niet zeker was of we vanwege corona samen het veld in zouden gaan. Uiteindelijk zijn we eind mei begonnen. De soortenrijkdom en het aantal groeiplaatsen was veel groter dan verwacht. Het gebied lijkt sterk vooruit te zijn gegaan sinds het in 2006 voor het laatst werd gekarteerd door Bureau Natuurbalans m.n. door Leonieke Kruit. De laatste karteringsdagen waren eind oktober. Elders in deze Grutto staat een uitgebreid verslag van de vondsten en andere bijzonderheden.

Leonieke Kruit.

Jaarverslag Landschapsonderhoud 2020

De werkgroep komt bijeen op de tweede zaterdag van de maanden januari t/m maart en van oktober t/m december.

Het zou een bijzonder jaar worden.

In januari en februari heeft Willem Blom de honneurs waargenomen om de werkzaamheden in goede banen te leiden, zelf waren mijn vrouw en ik voor 3 maanden in Israël. Van te voren al goede afspraken gemaakt met de landeigenaren en dat ook gecommuniceerd met de werkgroep en zelfs vanuit Israël nog hier en daar wat bijgestuurd. Via de verslaglegging van Willem Blom bleef ik ook helemaal op de hoogte. Mooie samenwerking! In januari was de werkgroep actief op twee adressen, nl. 11 wilgen knotten bij zorgboerderij 't Hamel aan de Hamelweg en bij familie de Boer aan de Daslever meidoorn, sleedoorn en bramen verwijderd.

Soms pakken we taken op die wel met ons Sallands Landschap te maken hebben maar niet direct tot de kernactiviteiten behoren. Het geeft wel afwisseling maar ook soms gemopper. Goede beschermende kleding was in deze echt noodzakelijk.

In februari was de werkgroep te gast bij de familie Groten aan de Leugenshorst. Een prachtplek om te werken. Achter op het land bevindt zich een poel met zo'n 14 wilgen er omheen en dat was het sluitstuk van in totaal 33 wilgen.

In maart was de werkgroep actief in het hakhoutbosje van de familie Loos aan de Gravenweg. Het doel was het bosje in oorspronkelijke staat terug te brengen, dus veel laag opgaand hout met wat bomen er tussen. De realiteit was precies omgekeerd dus heel veel hoog opgaande bomen en weinig laag opgaand hout. Dat was voorzichtig werken en wel hier en daar wat terechte opmerkingen binnen de groep omdat een hovenier ook al werkzaamheden had verricht. Ja, hoe ver kun je gaan?

En toen werd Corona een realiteit en dat gaf de nodige voorzorgsmaatregelen voor de zaterdag in oktober toen we te gast waren bij familie Liebrechts aan de Lierderholthuisweg te Wijhe. Langs pad en poel in totaal 14 wilgen geknot maar ondanks de onderlinge afstand toch een gezellig koffie- en lunchmoment gehad.

November en december hebben we moeten besluiten niet actief te zijn. Het gereedschapsdepot van de Horte was dicht en dat betekent dat we waarschijnlijk pas in februari 2021 weer aan de bak kunnen.

In het geheel toch een bewogen jaar waarin we nieuwe manieren van omgaan moesten aanleren om erger te kunnen voorkomen, ja ook als we buiten bezig zijn. Het lijkt minder belangrijk maar we conformeren ons wel aan de regels.

Ik dank iedereen die een steentje heeft bijgedragen dit jaar en daarbij wil ik de enorme inzet van Willem Blom en Jack Speek niet onvermeld laten. Zij hebben met hulp van derden een samenhangend veiligheidsprotocol voor de werkgroep Landschapsonderhoud geschreven en vorm gegeven dat niet eerder in deze omvang is gerealiseerd. Het was noodzakelijk en het dient ook een breder belang waardoor het zijn weg zal vinden via verschillende IVN-kanalen en Landschap Overijssel, zodat meerderen er gebruik van kunnen maken.

In 2021 hopen we weer productief te kunnen zijn zoals altijd.

Oege Verhagen, coördinator werkgroep Landschapsonderhoud.

Jaarverslag Amfibieën 2020

Wijhe

Op vrijdagmorgen 28 februari 2020 hebben we de voorzieningen voor de amfibieëntrek weer opgezet langs de wegen Onder de Gelder en Kappeweg. Daarvoor hebben we nog onderhoud gedaan aan de vaste schermen langs de Kappeweg (overhangende begroeiing weghalen) en hebben de gemeente gevraagd de schade aan de schermen te herstellen. Die schade was ontstaan tijdens de kapwerkzaamheden van het bos tegenover hoveniersbedrijf Groot Koerkamp, ten behoeve van een aan te

leggen vistrap. Helaas is vanwege Corona de kinderactiviteit niet doorgegaan. Op woensdag 8 april hebben we de boel weer afgebroken.

Het seizoen had twee pieken, een rond 12 maart en een begin april. Dit speelde ook in Olst. Het aantal dieren, dat we levend in de emmers aantreffen was dit jaar

iets meer dan vorig jaar (totaal ruim 1700, waarvan 92% padden en verder Bruine kikkers, Groene kikkers en Salamanders).

Het paddenaantal was ongeveer gelijk aan 2019, maar duidelijk lager dan in 2017 en 2018. We denken dat dit te maken heeft met de zeer droge zomer van 2018 waardoor veel dieren het loodje hebben gelegd. De landelijke organisatie voor reptielen en amfibieën RAVON spreekt over een gestage achteruitgang in het aantal padden. Het aantal dieren in de emmers aan de Kappeweg was bijzonder laag, dit heeft waarschijnlijk mede te maken met de kapwerkzaamheden daar. Er zijn daar dit jaar slechts 19 salamanders gevangen tegen 90 vorig jaar.

Alle vrijwilligers hebben in ieder geval hun uiterste best gedaan, soms in weer en wind, om de trekkende amfibieën te helpen levend het water te bereiken, en te zorgen voor nieuwe aanwas. Sommige hadden het geluk veel dieren in de emmers aan te treffen, anderen hebben op hun vaste ochtend maar weinig dieren gezien. Iedereen geweldig bedankt! Ook de mensen, die de zware klus van de opbouw hebben gerealiseerd, en het weer afbreken van de voorzieningen.

Bij de opbouw en afbraak waren 12 vrijwilligers betrokken. Verder gingen 16 vrijwilligers, waaronder 2 kinderen, meestal 1 keer in de week 's morgens de emmers langs om de dieren over te zetten naar de

Zandwetering. Totaal waren er ruim 30 vrijwilligers actief. Ook dit jaar hebben we weer hulp gehad: van de Brandweer bij het schoonspuiten van de 5 tunnels onder de Kappeweg; van de Gemeente Olst-Wijhe bij het plaatsen van de pilonnen en borden voor de veiligheid van de vrijwilligers tijdens het werk; van Landgoed De Gelder voor het opslaan van de materialen en het beschikbaar stellen van gereedschap. Daarvoor onze hartelijke dank!

Aanleg structurele amfibievoorzieningen

Door de aanleg van een paddenpoel aan de oostkant van de weg Onder de Gelder met een bijbehorend vast scherm langs deze weg zal het overzetten van de amfibieën over deze weg naar de Zandwetering niet meer nodig zijn. De bedoeling is dat ze vanuit het oostelijk gelegen bos zich op termijn gaan voortplanten in de nieuwe poel, te graven aan de noordkant van het heringerichte weiland. De eerste jaren zullen de padden wel vanuit de nog in te graven potten op de oude plekken naar de nieuwe poel moeten worden gebracht. Maar op termijn zal de hoeveelheid energie die de IVN al 34 jaar aan dit project besteedt sterk verminderen. Het idee is dat na vijf jaar de padden zich geheel ingeburgerd hebben in de nieuwe poel. Wel moeten we de conditie van de poel goed in de gaten houden en in de herfst blad en opslag in en om de poel verwijderen. Margriet Heuvelink heeft er vorige herfst voor gezorgd dat er via diverse organisaties voldoende subsidie voor dit project is. Het bleek echter moeilijk om de poel in te passen in het project 'de Gelderboer' (omvorming van een oude boomkwekerij naar een weiland) van het landgoed de Gelder. Complicatie hierbij was tevens dat het terrein in de winter 2019/2020 vanwege de regenval onbegaanbaar was en dat er van 15 maart tot 15 juli 2020 ter plekke geen ingrepen mogelijk waren vanwege de Flora- en Faunawet. En ook dat er door de gemeente een wandelpad gepland is aan de oostkant van Onder de Gelder van de Raalterweg tot de Leeuwenbrug. Wel is afgelopen zomer een deel van het vaste scherm, langs het zuidelijk bosperceel, door aannemer Arfman geplaatst. Het streven blijft dat de poel nog voor het nieuwe amfibieëntrekseizoen - maart 2021 - gegraven wordt en ook dat het ontbrekende deel van het raster geplaatst wordt. De organisatie hiervan ligt bij Hanny van der Werff, ondersteund door Piet Hendriksma.

Door deze ontwikkelingen zal het vanaf 2021 gemakkelijker zijn om kinderen/tieners mee te laten helpen bij het brengen van de dieren naar de poel, omdat er geen drukke weg over gestoken hoeft te worden en er ook geen gevaarlijke waterkant meer is. Educatie-activiteiten zijn dan gemakkelijker te realiseren.

Olst

Kletterstraat: De amfibieën komen uit het bos ten zuiden van Olst langs de Puinweg en gaan op weg naar een oude IJsselkolk en moeten dan de

Kletterstraat oversteken. Het gaat om ca. 100 meter scherm, opgebouwd op 29 februari. Begin maart was er veel koud en droog weer, dan is er meestal weinig vangst. De trek komt echt op gang bij flink natte avonden. Bij de verkeersslachtoffers valt op dat meer padden dan bruine kikkers worden doodgereden, terwijl in de potten meer bruine kikkers zitten. Het idee is het scherm uit te breiden tot voor het woonhuis.

Op 10 april is alles afgebroken omdat er alweer terugkerende dieren (van de poel naar het bos) gezien werden.

Al met al prima score: 931 bruine kikkers, 512 padden. Daarnaast nog 45 groene kikkers en 2 salamanders. Waarvan 1 de beschermde kamsalamander. Niet veel anders dan 2019. 2018 blijft een vreemd jaar met ruim 3000 bruine kikkers!

Tot slot

De aantallen overgezette dieren zijn tijdens de trek ingevoerd in het landelijke registratiesysteem van RAVON via de website www.telmee.nl. Zodoende was de trek goed te volgen op de website www.padden.nu. Dit is het eerste verslag van de paddenwerkgroep na het vertrek van onze coördinator Margriet Heuvelink.

Hanne Muskee, Anne Lohuis en Piet Hendriksma.

Jaarverslag Vogels 2020

Vogelwaarnemingen

Over het geheel zijn er in 2020 minder waarnemingen geweest.

Mede omdat er minder waarnemingen zijn doorgegeven, anderzijds hoor ik ook van anderen dat er veel minder variatie en aantallen vogels zijn.

Van de roofvogels hebben zich de buizerd, havik, sperwer, visarend, slechtvalk, wespendif en torenvalk laten zien. De zeearend, is ook weer enkele keren gezien, soms zelfs 2 tegelijk. Net als vorig jaar onder andere weer vanuit de kijkhut in Fortmond. Op meerdere plekken zijn 2 rode wouwen gezien.

Van de eenden worden het nonnetje, de middelste en grote zaagbek, het witgatje, de krakeend, de casarca en de taling gemeld. Van de witte eend met 14 jongen in het park in Wijhe in december 2019 hebben 12 kuikens zeker overleefd.

In februari heeft de grote gele kwikstaart zich laten zien. De patrijs was er dit jaar gelukkig ook weer! Ook de roodborsttapuit, de zwarte roodstaart, gekraagde roodstaart en de zwartkop. Evenals vorig jaar is de beflijster waargenomen, nu op de Boskamp.

Een grappige vermelding is dat 2 ooievaars een nest hebben gebouwd op een dode boomstam in het park van Wijhe en 2 jongen hebben grootgebracht!

De koperwieken waren er in december in groten getale (70, 230) in de bessenstruiken in de BuW.

Bedankt voor alle meldingen!

Ik hoop dat het begrijpelijk is, dat ik niet alle (meer gewone) waarnemingen opneem. Meegestuurd foto's maken het geheel boeiend. Als meer mensen (bijzondere) waarnemingen doorgeven, zou dat erg fijn zijn. Dit graag mailen naar vogelwaarnemingen#ivn-wijhe-olst.nl.

Elly Luttikholt.

Jaarverslag Stadsvogels 2020

De gierzwaluwen waren dit jaar op tijd terug. Op 27 april werden de eerste gierzwaluwen op de Enkweg gesignaleerd. Zij hadden een mooi voorjaar en waren op tijd teruggekeerd uit Afrika.

Dit jaar werden enkele gierzwaluwen gemeld die op de grond gevonden waren. Dit was reeds in mei wat opvallend is. Normaal betreft het vaak jonge gierzwaluwen eind juli of begin augustus. Zij komen bij het eerste uitvliegen soms op de grond terecht als ze zwak zijn of gewoon pech hebben.

Nu betrof het volwassen gierzwaluwen. Bij het opnieuw bezetten van de nesten kunnen er heftige gevechten optreden waarbij de gierzwaluwen elkaar stevig vast houden. Zij komen soms op de grond terecht. Één gierzwaluw was verkleumd door de regen en is opgewarmd door hem een uurtje in de hand te houden. Wij hebben deze 's nachts nog op een nestkast gezet bij mij thuis. Van hieraf kon hij de volgende dag weer vertrekken. Hij vloog mooi en goed weg!

Ook Hans de Jonge meldde een gierzwaluw die op de grond terecht was gekomen. Deze was te verzwakt om nog weg te kunnen vliegen en is eveneens een nachtje rust gegund bij Huize Boerkamp. De volgende ochtend vloog ook deze goed weg.

Verder hebben wij dit jaar gebruikt om een aantal kasten te vervangen die verrot waren. Tevens hebben wij kennis gemaakt met nieuwe bewoners. Het betrof de wijk Wiederhorsten. Regelmatig verhuizen mensen die succesvol bezette kasten hebben. Ditmaal betrof het echte gierzwaluw liefhebbers Wil van den Borg en Piet de Jager met 4 en 3 bezette kasten. Het is altijd spannend of de nieuwe bewoners de kasten willen laten hangen. In beide gevallen troffen wij enthousiaste bewoners die blij waren met wat extra uitleg. Zij hadden geen idee van hun bijzondere medebewoners en reageerden enthousiast. Piet en Wil, bedankt voor jullie jarenlange inspanning voor de gierzwaluw!

De aantallen in de wijk Wiederhorsten groeien inmiddels langzaam door en bij 2 andere huizen zagen wij nieuwe kasten hangen die buiten de werkgroep om geplaatst waren. Blijkbaar werkt het aanstekelijk om nestkasten op te hangen!

Ronald Boerkamp.

Jaarverslag Roofvogels 2020

In 2020 zijn we met 8 vrijwilligers op pad geweest om te trachten de roofvogelstand in kaart te brengen in Olst-Wijhe. Dit lukte gedeeltelijk omdat er niet genoeg vrijwilligers zijn en de gemeente groot is. We zijn allen werkzaam geweest in ons eigen gekozen gebied van begin maart tot eind augustus. Al onze gegevens van succesvolle broedparen worden ingevoerd in de databank van SOVON.

Broedsucces

Dit jaar zijn we minder succesvol geweest dan vorig jaar. Mede door corona en de lockdown, waar de roofvogels zich ook aan hielden 😊. Ze lieten zich wel horen en zien, maar verraadden niet hun nesten.

Roofvogelnesten met jongen geregistreerd 2020.

Buizerds - 7 nesten, 10 jongen.

Boomvalk – 1 nest, 2 jongen.

Wat we wel gezien hebben, maar niet de nesten, waardoor we het niet konden invoeren bij SOVON, zijn de volgende roofvogels:

Zeearend, Havik, Buizerd, Visarend, Sperwer, Wespendif, Rode Wouwen, Boomvalk, Slechtvalk, Torenvalk, Bruine Kiekendif.

Het zou fijn zijn als zich in 2021 een nieuwe coördinator meldt. Die missen we erg!

Marijke Berendsen.

Verslag Torenvalken 2020

De coördinator van de werkgroep Torenvalken, de heer J. van der Kolk is eind 2019 gestopt met zijn vrijwilligerstaken voor de werkgroep. Wij willen hem namens IVN Olst-Wijhe hartelijk danken voor zijn jarenlange inzet!

Sinds januari 2020 is de werkgroep uitgebreid met een 3-tal nieuwe leden. Het betreft: Theo van der Linden, Richard Houtkoop en Jasper Hersbach. Jasper Hersbach neemt het coördinatorschap van de werkgroep op zich.

Torenvalk

© I.v. Wijhe

Activiteiten 2020

Door de COVID-19 pandemie, zijn de gezamenlijke bezoeken en controles van de nestkasten in overleg met de leden van de werkgroep opgesplitst in groepjes van 2 personen. Zo kon er in ieder geval voldoende afstand gehouden worden.

Nestkastcontrole

In februari 2020 zijn de aanwezige kasten gecontroleerd en schoongemaakt. Tevens zijn er in verschillende kasten verse houtsnippers aangebracht voor het nieuwe broedseizoen. Daarnaast zijn er een aantal kasten vervangen en hebben we ook een aantal nieuwe kasten opgehangen bij mensen die zich hebben aangemeld bij IVN met het verzoek om een torenvalkkast op hun terrein op te hangen. Tevens zijn door een aantal leden van de werkgroep een aantal nieuwe kasten getimmerd!

Nestcontroles

In april en juni hebben diverse controles van de nestkasten plaatsgevonden op aanwezige nesten en eieren. In het seizoen 2020 hebben er 7 broedparen gebroed in de 23 aanwezige nestkasten in de regio Olst-Wijhe. In totaal zijn er 29 eieren aangetroffen en zijn er in totaal 23 eieren uitgekomen. Helaas zijn 2 nesten waarschijnlijk geroofd door marters o.i.d. Er zijn 17 jongen uitgevlogen!

Jonge torenvalken © I.v. Wijhe

Plannen 2021

In 2021 zullen we starten met de eerste kastcontroles in februari/maart. Een aantal kasten zijn aan vervanging toe en wellicht kunnen we nog een aantal nieuwe kasten plaatsen. We hopen weer op een mooi broedseizoen ondanks de lang durende pandemie die Nederland in de greep houdt.

Jasper Hersbach.

Jaarverslag Uilen 2020

In het jaar 2020 heeft het virus Covid-19 veel invloed gehad op vele zaken in ons leven. Dit geldt ook voor de uilenwerkgroep. Normaliter doen wij de eerste controles van de steenuilenkasten in de tweede helft van april of begin mei. De controles van de kerkuilenkasten vinden meestal in de tweede helft van juni plaats. Na intern overleg hebben we besloten om in 2020 geen controles te gaan doen. De leden van de werkgroep willen zich zo veel mogelijke houden aan de afspraken in de coronatijd.

Bij de controle en het werken met ladders is het lastig om 1,5 meter afstand te houden. Bovendien valt een groot deel van de groepsleden door leeftijd en/of gezondheid onder de risicogroep. Daarnaast kunnen wij ons voorstellen, dat sommige kashouders in deze omstandigheden ons bezoek niet op prijs stellen.

Omdat er geen controles zijn gedaan, zijn er ook geen steen- of kerkuilen geringd.

Enkele kashouders hebben een camera bij de kast staan. Van hun weten we wel of er is gebroed en hoe groot het broedsel was.

Het contact met de kashouders hebben we als een gemis ervaren.

Een jaarverslag over het aantal broedsel en jongen hebben we dus helaas niet kunnen maken.

We hopen dat het jaar 2021 ons de mogelijkheden geeft om weer controles van de steenuil- en kerkuilkasten te kunnen gaan uitvoeren en dat dan ook de uilen weer kunnen worden geringd.

Hans de Jonge.

Jaarverslag Weidevogelbescherming 2020

Gezien hetgeen er in 2020 aan de hand is geweest, kun je al snel het een en ander relativeren. Toch stemmen mij de bevindingen over het afgelopen jaar niet vrolijk. Van een weidevogelgroep is al een paar jaar geen sprake meer, aangezien ik de enige ben, die zich bezighoudt met de bescherming van de nesten.

Het 1^e ei werd op 2 maart in Bruchem (Gelderland) gevonden. Geen datumrecord maar wel erg vroeg.

Op 8 maart is in Dalmsholte het 1^e ei in Overijssel gevonden en op 18 maart vond ik het eerste nest met reeds 4 eieren.

Mijn zoekgebied is gereduceerd tot ca 40 ha. De resultaten waren als volgt.

In totaal slechts 27 nesten gevonden, waarvan 24 van de kievit en 3 van de scholekster. 4 nesten zijn door predatie mislukt, zodat er uit 24 nesten kuikens zijn gekomen.

Kijk Uit verrekijkers
www.verrekijkeraanbod.nl

Oude Vismarkt 18 • 8011 TB • Zwolle • 038-4213697

Groot assortiment verrekijkers,
telescopen en sterrenkijkers,
direct uit voorraad leverbaar
tegen zeer scherpe prijzen

Kom ook eens kijken in onze
uitverkoophoek
voor kijkers met flinke kortingen

Wij zijn dealer van onder andere:

SWAROVSKI LEICA
ZEISS VORTEX
Bushnell bynolyt Nikon BRESSER®

Zwakenberg Tweewielers Wijhe

Specialist in alle merken fietsen, Tevens elektrofietsen!

www.zwakenbergtweewielers.nl

Weet u nog waarom u bepaalde medicijnen slikt?
Hebt u nog overzicht over uw medicijngebruik?
Wij vogelen dit graag voor u uit.

Alphega apotheek Wijhe,
voor al uw vragen over uw medicijnen!

Apotheek Wijhe

Raadhuisplein 2-1, 8131 BN Wijhe

Info#apotheekwijhe.nl

Of deze kuikens allemaal het stadium van vliegensvlug hebben gehaald, is moeilijk waar te nemen. Door onderzoek gaat men er van uit, dat van een broedsel van 4 er 1 overleeft.

Voor 2021 is er nog subsidie mogelijk. Dit is dan voor het 3^e jaar. Dit jaar blijf ik nog de resultaten monitoren. Stopt de subsidie, dan betekent dat voor mij ook einde verhaal. Ik heb met de groep uit Deventer afgesproken, dat zij dan mijn taak overnemen.

Luud Steen.

Jaarverslag Jeugd 2020

Er zijn in 2020 geen activiteiten voor de jeugd georganiseerd.

Michiel Faber.

Jaarverslag cursussen, lezingen, excursies 2020

Een vast punt tijdens het overleg tussen bestuur en werkgroepcoördinatoren is de jaarkalender activiteiten. Helaas zijn in 2020 vanaf maart alle activiteiten geannuleerd vanwege de coronamaatregelen, waarvan iedereen wel op de hoogte is. Een aantal

activiteiten hebben we doorgeschoven naar 2021. Aangevuld met ook enkele nieuwe activiteiten. Het zou fijn zijn wanneer we het komende jaar elkaar weer kunnen ontmoeten tijdens een van de activiteiten. Heb je een suggestie voor een activiteit, zoals een lezing of excursie, laat het ons weten en stuur een mail naar excursies#ivn-wijhe-olst.nl.

Hanny van der Werff.

Jaarverslag De Grutto 2020

In 2020 is De Grutto drie keer op papier verschenen en is deze ook op onze site te vinden. In overleg met het bestuur is om pragmatische redenen besloten om het laatste nummer van 2020 samen te voegen met het eerste nummer van 2021. Dat dubbelnummer (is dit nummer) en verschijnt in 2021.

Als ik kijk naar het aantal gedrukte boekjes plus het aantal Grutto's per mail, dan hebben in 2020 ca. 215 adressen de Grutto gekregen. Mede naar aanleiding van een opmerking in de ledenvergadering van maart 2019 en om papier, milieu en kosten te sparen, had het bestuur de leden en donateurs opgeroepen om over te stappen op de digitale Grutto. Dat het nog steeds niet echt storm loopt blijkt uit het aantal dat in december 2020 is bereikt: 17 mensen. Aanmelden kan nog steeds via redactie#ivn-wijhe-olst.nl. Wel ontvangen alle adverteerders, sponsors en andere contacten van onze IVN-afdeling sindsdien de Grutto digitaal. Mede dankzij de mensen die kopij aanleverden is de omvang van de nummers goed op peil gebleven.

In 2020 zijn helaas wel 2 adverteerders gestopt, door beëindiging van hun zaak. Er zijn nu nog 11 betalende adverteerders.

Door het vertrek van Margriet Heuvelink bestaat de ploeg gruttobezorgers nu nog uit 12 mensen. 'Haar' adressen zijn verdeeld.

Graag wil ik allen die op de een of andere manier bijdragen aan de Grutto bedanken voor hun inzet het afgelopen jaar.

En tot slot: opmerkingen, suggesties en ideeën voor en over het blad én kopij zijn zeer welkom! Stuur maar op naar redactie#ivn-wijhe-olst.nl!

Marth van Roy.

Heemtuinplant uitgelicht

Sleutelbloemen

In onze heemtuin "Veermans Hof IJssel flora" komen drie soorten wilde (inheemse) sleutelbloemen voor in onze Stinzenhoek: de stengelloze sleutelbloem, gulden sleutelbloem en de slanke sleutelbloem. De Latijnse

naam voor de sleutelbloem is *Primula veris*. De *Primula* kent iedereen wel. In het voorjaar kun je ze in allerlei kleuren kopen: rood, geel, blauw, roze. De sleutelbloemen in de heemtuin zijn allemaal geel van kleur. Het woord 'primula' is afgeleid van het woord *primus* dat 'eerste' betekent. De plant kreeg deze naam omdat de bloemen van de sleutelbloem als een van de eerste in het voorjaar verschijnen. De tweede naam 'veris' lijkt op *primavera*, wat lente betekent in het Italiaans. Paasbloem is ook een volksnaam voor de *Primula*. De eieren werden geel gekleurd met de gele bloemen.

Volgens Wikipedia verwijst de naam 'sleutelbloem' naar een oude legende waarbij Petrus zijn mooie sleutelbos met gouden sleutels uit zijn handen liet vallen waardoor deze op aarde terecht kwam. Toen hij de sleutelbos, met de gouden sleutels, opraapte groeide daar een plantje met een stralende tros goudgele bloemen.

De gulden sleutelbloem heeft een stijve opgaande bloemstengel met aan de top een scherm (trosje) bloemen. Deze bloemen zijn eigeel van kleur met vijf licht oranje vlekken in de keel. De Slanke sleutelbloem heeft ook zo'n steel en trosje bloemen, maar dan lichtgeel van kleur en zijn iets groter dan die van de gulden sleutelbloem. Bij de stengelloze sleutelbloem – de naam zegt het al –

ontbreekt de bloemstengel en rusten de bloemen van het scherm op de wortel van de plant.

De sleutelbloem heeft twee verschillende types bloemen. Beide bloemen hebben ze nodig voor de bestuiving. Bij de ene plant zie je in de keel van de kroonbuis een groene speldeknoop zitten, bij de bloemen van een andere plant van dezelfde soort vijf helmknoppen die de keel bijna helemaal afsluiten. Je vindt nooit beide typen op één plant, altijd op twee verschillende planten. De speldeknoop is de ronde stempel, het voor bestuiving gevoelige deel van de stamper.

Sleutelbloemen ruiken zoet. Nectar wordt helemaal onder in de kroonbuis afgescheiden, zo'n anderhalve tot twee centimeter diep. Een insect moet dus een lange tong hebben om erbij te kunnen. De wolzwever en de snuitvlieg worden als bestuivers genoemd, allebei vliegen met een uitzonderlijk lange tong. Toch zie je zelden veel insecten op sleutelbloemen.

Alle drie soorten sleutelbloemen komen voor op de Rode lijst van bedreigde planten. Ontgroning, het kanaliseren van beken en bemesting hebben de groeiplaatsen vernield. Maar het zijn niet alleen landschappelijke veranderingen, ook moedwillig uitsteken voor de tuin heeft tot sterke achteruitgang geleid. Alle soorten komen buiten hun eigenlijke gebied vooral voor op landgoederen en in oude kloostertuinen als stinzenplant.

Annet van der Veen.

50 jaar heemtuin Veermans Hof IJsselflora !!!

In 2021 is de heemtuin 50 jaar oud!

In 1971 is Jan Veerman begonnen met het aanleggen van een heemtuin in Wijhe. De aanleiding was de aanleg van nieuwe IJsseldijken. Op de

oude dijken groeide prachtige IJsselflora, die Jan wilde behouden. Met hulp van leerlingen van hem, hij was directeur der Lagere School, en vele vrijwilligers zijn de oude dijken afgeplagd, nét voor de machines uit. Deze plaggen mocht Jan achter café Krikke (nu heet dit Bij ONS) tijdelijk neerleggen.

In 1971 kreeg Jan van de gemeente een stukje grond toegewezen om zijn heemtuin "IJsselflora" te starten. Het is de rechterkant van de sloot in de heemtuin als je bij de ingang staat.

Enige tijd later kreeg Jan er van het Weijtendaal nog een stuk grond bij aan de andere kant van de sloot. Hij regelde er bruggen bij, die aannemer Hemeltje toen heeft aangelegd. In 2013 werd er nog

een stuk grond van het Weijtendaal aan toegevoegd. Dit is onder andere het stuk waar nu de Vlindertuin en het perk Eetbare planten in ligt.

Heemtuin jaren '70

Jan Veerman wilde dat zijn leerlingen alle struiken en planten leerden kennen en plantte daarom van elke struik en boom één exemplaar in de heemtuin. Hij legde naast de IJsselflora, een dijkhelling, een rivierduin en een zandberm, ook andere biotopen aan. Een steenhoop voor warmte minnende planten en een Stinzenhoek, zodat er ook in het voorjaar allerlei bolgewasjes te bewonderen waren. Ook een bosgedeelte en een akker en een gedeelte met bijzondere planten, wat nu "Tuintje van Jan" genoemd wordt en natuurlijk ook het Vrome Hoekje, wat aanvankelijk het Roomse hoekje heette.

In 1996 bestond de heemtuin 25 jaar. Het toenmalig bestuur van Natuur en Milieu Wijhe besloot dat de naam van de heemtuin gewijzigd

moest worden in "Veermans Hof IJsselflora", naar voorbeeld van "Thijsses Hof" in Bloemendaal. Jan Veerman werd in het zonnetje gezet met de

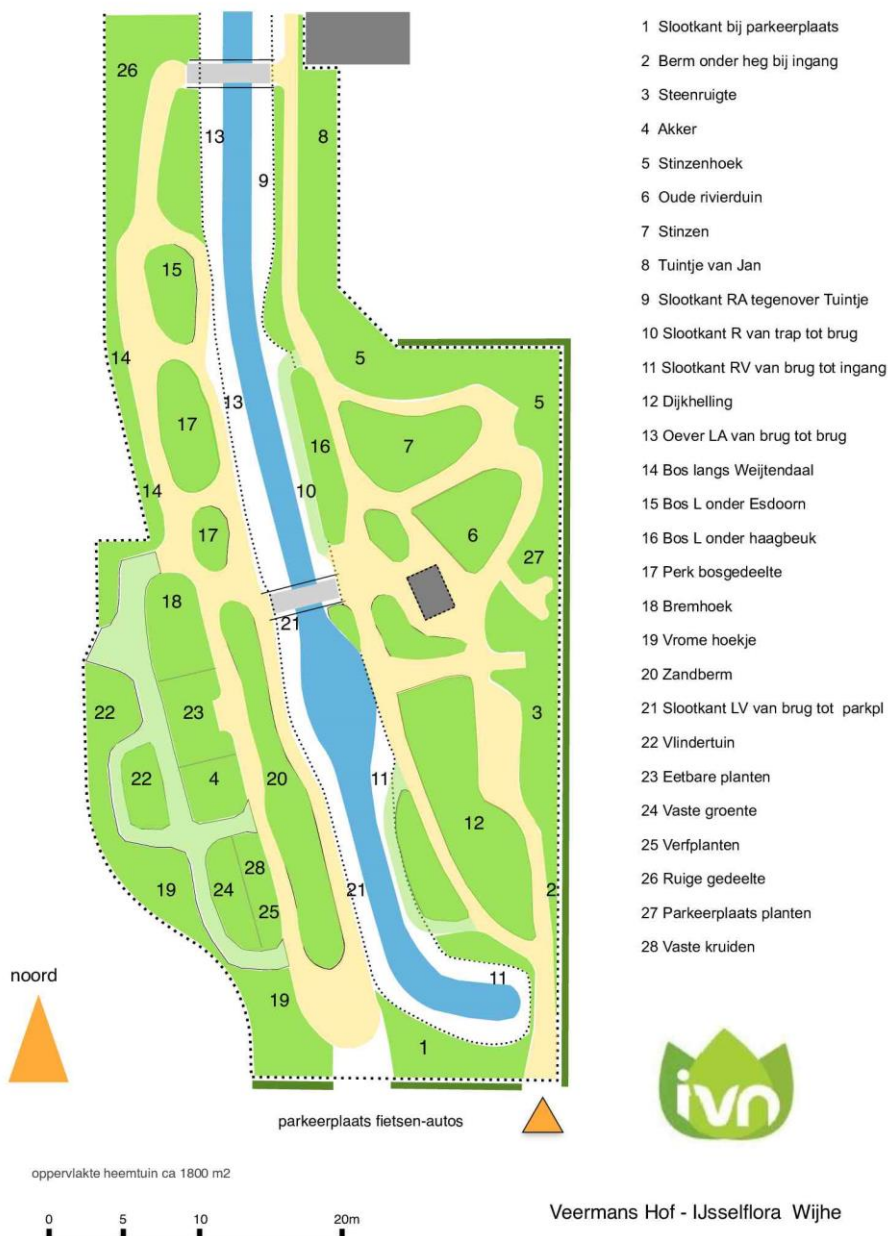

Wijhese Harmonie die een serenade kwam geven bij de heemtuin.

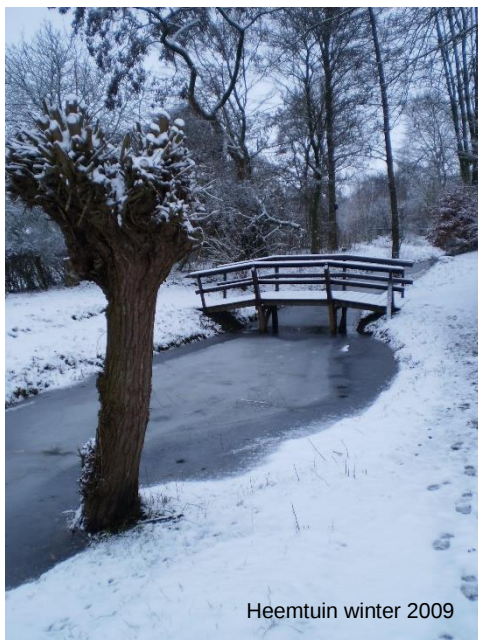
In 2006 startte IVN-afdeling de Grutto een heemtuincursus, omdat Jan hulp nodig had bij het onderhoud van de heemtuin. Vanaf die tijd hielpen verschillende mensen Jan bij het onderhoud. Toen Jan het niet meer kon nam IVN-afdeling de Grutto het helemaal over. In 2011 werd nog samen met Jan het 40-jarig jubileum gevierd in de heemtuin met mensen die allemaal gewerkt hadden in de heemtuin, hetzij als kind, leerling van Jan, hetzij als volwassen vrijwilliger, die Jan graag wilden helpen. Op Ierse muziek, waar Jan van hield, liep Jan nog de polonaise door de heemtuin en werd er gesmikkeld van lekkere hapjes en drankjes.

Er werden in de loop van de tijd wat perken gewisseld van plek. De akker deed het op de oorspronkelijke plek niet goed meer, door de vele schaduw die op het perk viel. De akker heeft nu een plek gekregen aan

plattegrond perken

hww/2020 /juli2020

de kant van het Weijtendaal. Het Vrome Hoekje werd uitgebreid richting de Vlindertuin, die in 2014 aangelegd werd. De akker werd verdeeld in kleine akkertjes, zodat de verschillende granen ook voor het publiek goed uit elkaar te houden zijn. In 2020 werd een nieuw perk “Eetbare planten” ingericht. Het publiek mag hier proeven van planten met heel verschillende smaken. Door Corona heeft de opening van dit perk helaas nog niet plaatsgevonden. Misschien kan het in 2021 wel, gelijk met het 50-jarig jubileum.

Ondertussen heeft de heemtuin een heemtuingroep, waarin 16 mensen zitten, die wekelijks het

onderhoud doen van maart t/m oktober. Daarnaast is er een groep mensen die incidenteel helpen bij klussen in de heemtuin. Er melden zich steeds spontaan mensen aan die graag willen helpen. Daar zijn we erg blij mee.

Of en hoe we het 50-jarig jubileum kunnen vieren, gaan we afwachten. Kan het niet in 2021, dan vieren we het een jaar later, als er weer grotere groepen mensen bij elkaar mogen komen. We gaan wel alvast aandacht geven aan het jubileum, want uniek is onze “Veermans Hof IJssel flora” zeker!

Annet van der Veen.

Planteninventarisatie Duursche waarden

Het natuurgebied Duursche waarden van Staatsbosbeheer (SBB) ligt in de uiterwaarden tussen Olst en Wijhe. Het is een gebied met veel variatie: akker, weiland, water, bos van verschillende typen, moeras en ruigte. Het is soortenrijk met een groot aantal meer of minder zeldzame soorten, die de moeite waard zijn om in kaart te brengen. In totaal zijn 74 soorten gekarteerd, waarvan enkele soorten met veel groeiplaatsen. De indruk is, dat de meest typische soorten sterk zijn toegenomen, zoals gewone agrimonie en geoorde zuring.

Onderstaande soortkartering is in 2020 gedaan door vrijwilligers in opdracht van Staatsbosbeheer in verband met de SNL-subsidie (Subsidiestelsel Natuur en Landschap).

Ruigte

Het gebied is een geslaagd voorbeeld van begrazingsbeheer. Momenteel wordt begraasd met Schotse hooglanders en IJslandse pony's. Door de grote variatie domineert niet één vegetatie. Elk heeft zijn eigen waarde. De ruigte vlak achter het toegangshek is soortenarm met voornamelijk grote brandnetel en akkerdistel. Dit is de enige plek in het hele gebied met een dergelijke begroeiing en zij neemt geen groot oppervlak in.

De ruigte ten zuiden van de steenovens is bloemrijk en biedt een bijzonder aangename aanblik in de tijd dat veel soorten bloeien, zoals pastinaak en echt bitterkruid. De bloei van de hondsrozen en eenstijlige meidoorns is indrukwekkend. De struiken zijn veelal alleenstaand en hebben zich tot aanzienlijke grootte ontwikkeld. Ook hier staat veel akkerdistel, waar de zeldzame parasiet distelbremraap op groeit. In de bodem zijn veel stenen achtergebleven van de steenfabriek. Dit bevordert de groei van de bremrapen, die van warme, droge omstandigheden houden. De stenen houden de warmte goed vast.

Dauwbraam is een ruigtesoort die door het hele gebied in grote aantallen voorkomt. De plant heeft een voorkeur voor kalkrijke grond. Wellicht zou iets minder dauwbraam beter zijn, om andere soorten meer ruimte te geven. Dauwbraam is tijdens de bloei een goede nectar- en stuifmeelbron voor vele soorten insecten.

Gewone agrimonie

Grasland

Op de oeverwal stond in 2006 in het grasland nog een aanzienlijke hoeveelheid ruigte van akkerdistel en grote brandnetel, die nu zo goed als verdwenen is. De kruisdistels geven hier de toon aan, omdat ze door de grazers worden gemeden en omdat ze uitlopers hebben. Kruisdistel domineert daarom de oeverwal. Tussen deze distels is nog genoeg plaats voor andere soorten, zoals geel walstro en kleine bevernel. Er is één groeiplaats van kleine ruit. Kattendoorn heeft zich met uitlopers uitgebreid ten opzichte van 2006, zodat er nu een flinke plek staat in plaats van het enige exemplaar in 2006. Kattendoorn kan flinke struikjes vormen, maar

hier worden die steeds kort gehouden door de grazers. Al met al begint zich een aardig stroomdalgrasland te ontwikkelen.

Wellicht zouden nog meer soorten van stroomdalgraslanden in deze vegetatie passen, zoals veldsalie. Door op enkele plekken deze soorten in te zaaien, zal blijken of ze inderdaad aanslaan. Hiertoe kan maaisel van de dijk bij Olst worden gebruikt. Daar groeien veel soorten van stroomdalgraslanden.

Op de oeverwal en enkele andere plekken in het gebied zijn kwadranten van zo'n 5x5 m² aangelegd om het effect van de begrazing te kunnen volgen. Deze kwadranten zijn ingerasterd met gaas, zodat de grazers hier niet kunnen komen. Deze kwadranten staan er dus al jaren en het is niet bekend of ze nog worden gevolgd. Indien de kwadranten niet meer worden bijgehouden, kunnen deze worden gebruikt om stroomdalsoorten in te zaaien. De kans dat zaden van deze soorten het gebied vanzelf bereiken is heel klein.

De oeverwal lijkt in de zomer van 2020 weinig begraasd. Door de coronaperikelen werd in natuurgebieden veel meer gewandeld dan andere jaren, zo ook in de Duursche waarden. Daarom liepen regelmatig veel mensen over het pad langs de IJssel. De Schotse hooglanders zijn schuw en mijden de drukte. Ook de warme herfst van de laatste jaren maakt dat de vegetatie langer doorgroeit. Wellicht wordt komende winter een inhaalslag gemaakt door de grazers.

Op de oeverwal hebben de runderen een paar flinke kuilen gegraven.

Een klein deel van de oeverwal, aan de uiterste oostzijde, bestaat grotendeels uit zand en wordt het zanddepot genoemd. Het zand is daar door opslag tijdens werkzaamheden terechtgekomen. Er groeit veel muurpeper, maar ook zacht vetkruid en het is bovendien geschikt voor soorten als tripmadam, dat bijna uit de omgeving van de IJssel is verdwenen. Het zanddepot wordt door de betreding van de grazers open gehouden. Soms wordt er veel gegraasd en sommige jaren blijkbaar weinig, zodat het dan bijna dichtgroeit. Er ligt een kwadrant, waar dus niet wordt gegraasd. Ook hier kunnen eventueel te introduceren soorten binnen de afrastering worden gezaaid nadat het gemaaid is. De omgevende begroeiing van struiken en bomen rukt langzaam op. Wellicht kan de houtige begroeiing enigszins worden teruggedrongen om de openheid te bevorderen. Dit is gunstig voor de genoemde soorten. Langs de nieuwe geul, vlakbij de fietsbrug, ligt een stukje bloemrijk grasland met algemene, maar rijk bloeiende soorten. Ook zijn er zandige plekken met veel muurpeper.

De oeverwal loopt geleidelijk af naar de geul. Daar liggen de zogenaamde overstromingsgraslanden. Bij hoog water staan die onder water. Daar kan een beperkt aantal soorten tegen. Hoewel deze vegetatie zeldzaam is,

staan er geen karteersoorten. De meest kenmerkende soorten zijn vijfvingerkruid en zilverschoon. Omdat de geulen flauw glooiende oevers hebben, is een brede overgang ontstaan van nat naar droog grasland. Daardoor ontstaan bovendien moerassige vlaktes met veel grote kattenstaart en watermunt.

Ten westen van de uitkijktoren ligt een grasland met een nog tamelijk voedselrijke begroeiing met veel ruigte, die echter sterk verbeterd is ten opzichte van 2006, toen Engels raaigras nog dominant was. In het weiland ligt geen oeverwal langs de IJssel. In de dauwbraam- en brandnetelruigtes groeit veel groot warkruid en hopwarkruid.

In het oostelijk deel, tussen de haven van Wijhe en het Mottenhuisje ligt een ruig, voedselrijk, verruigd grasland aan de IJssel, dat wordt begraasd door ingeschaard vee. Er groeit voornamelijk akkerdistel en grote brandnetel. Alleen langs de randen van het weiland staan enkele kruisdistels.

Bloten

Een gangbare agrarische beheermaatregel in een dergelijk grasland is bloten. Daarbij worden plekken ruigte gemaaid, waarbij het maaisel blijft liggen. Als het gaat om kleine plekken akkerdistel of grote brandnetel is dit geen probleem. Maar als 90% van het weiland vol staat met bijvoorbeeld akkerdistel, wordt het probleem met iedere maaibeurt versterkt. De dikke laag maaisel verstikt de meer waardevolle soorten. Ook in andere gebieden van SBB is dit beheer gezien.

In de herfst van 2020 is het bovengenoemde grasland ook gebloot. Er is een dik pak maaisel blijven liggen. Op open plekken is hier en daar te zien, dat de bodem zandig is. Waarschijnlijk zal door een aantal keer flink te maaien en het maaisel af te voeren, de kwaliteit van dit grasland flink verbeteren.

Vegetatie en inundatieduur van verschillende graslandtypes uit rapport 2006: Max. 15 dagen: sikkelklaver en kleine ruit

25 dagen: glanshaver, veldzuring en smalle weegbree

55 – 60 dagen: geknikte vossenstaart, vijfvingerkruid, zilverschoon.

Bos en struweel

Een groot deel van het gebied wordt ingenomen door bossen. Het gaat bijna uitsluitend om zachthoutooibos van diverse soorten wilgen. Deze

bossen zijn grotendeels onbegaanbaar en zijn dus niet geïnventariseerd. Kartersoorten zijn er niet of nauwelijks te verwachten. Hooguit staat hier en daar groot springzaad en oranje springzaad. Tijdens de bloei van de wilgen (voornamelijk amandelwilg en katwilg) zijn deze bossen gedurende 1,5 of 2 maanden een grote voedselbron voor allerlei insecten. De ondergroei bestaat voornamelijk uit ruigtesoorten als grote brandnetel en dauwbraam. In 2020 stond door het hele gebied in deze ruige ondergroei opvallend veel groot warkruid en hopwarkruid. Deze soorten parasiteren op voornamelijk dauwbraam en grote brandnetel. Het zijn beide Rode lijstsoorten, waarvan hopwarkruid het meest zeldzaam is.

Aan de dijk bij het Mottenhuisje loopt het Laarzenpad langs een brede strook wilgenbomen en wilgenopslag. Ernaast ligt een eiland met wilgenstruiken, waarover het voetpad naar het trekpontje loopt. De luchtvochtigheid is door de ligging erg hoog. Zowel langs het Laarzenpad als langs het voetpad naar het trekpontje staan enkele grote, opgaande

Grote brandnetel

wilgen met dikke, horizontaal gegroeide takken, waarop volop gewone eikvaren groeit. De takken zijn begroeid met hangende slierten mos, die het stukje bos er uit laten zien als een mini-tropisch regenwoud met epifyten.

Slechts op een enkel plekje staan bomen van hardhoutoobossen, zoals een zomereik en een gewone es en bovendien wat opslag van iep.

Het meidoornstruweel geeft het hele

gebied een eigen karakter. Hier is goed te zien, dat de grazers de begroeiing in principe zeer kort af kunnen grazen, maar toch staan in de korte vegetatie vele soorten. Tussen de op de grond hangende takken van de meidoorns kunnen vele soorten uitgroeien en in bloei komen, zoals gewone agrimonie.

Moeras

Het ligt voor de hand, dat in een gebied met zoveel water overal moerassen ontstaan. De meeste natte delen van het gebied worden ingenomen door bossen. Door de begrazing en betreding zijn enkele moerasjes enigszins opgegaan in de omgevende begroeiing. De meeste moerassige ruigtes liggen langs de geulen. Tijdens laag water ontstaat een moerassige zone boven de slikkige oevers. Het zijn tijdens de bloeitijd indrukwekkende, kleurrijke linten van bloeiende grote kattenstaart, moeraskruiskruid en watermunt, belangrijke voedselplanten voor insecten. Op grote kattenstaart vliegt de wilde bij, de kattenstaartdikpoot. Helaas zijn vlak naast de Duursche waarden veel

honingbijenkasten, zodat het aantal honingbijen het aantal andere bestuivers ver overtreft. De kattenstaartdikpoot is dan ook maar enkele malen gezien. Het is een zeldzame soort, die vele exemplaren van grote kattenstaart als voedselplant nodig heeft om zich te kunnen voortplanten. Helaas is moeraskruiskruid per abuis niet gekarteerd. Deze soort komt bijna langs alle geulen en op andere moerassige plaatsen voor.

Een aparte vermelding verdient een moerassig stukje op het voormalige schiereiland, waar kleine slootjes in liggen. Ter hoogte van dit moerasje staat langs de geul een grote, oude moeraswolfsmelk, die zich helaas niet uitzaait in het naastgelegen moerasje. Het is het enige exemplaar in de Duursche waarden.

Onder aan de dijk ten westen van het Mottenhuisje ligt achter de rietkraag een klein, maar soortenrijk moerasje met onder andere holpijp, zwanenbloem, kalmoes en watertorkruid. Het is niet begraasd, waardoor het niet is verstoord en daardoor soortenrijk. Mogelijk speelt ook een rol, dat er kwel onder de dijk doorkomt, waardoor het water minder voedselrijk is en dus soortenrijker.

Water

De geulen zijn niet speciaal geïnventariseerd, alleen aangespoelde soorten zijn genoteerd, zoals glanzig fonteinkruid en een kranswier. De noordelijke geul staat niet in verbinding met de IJssel of met een andere geul. Door de hoge temperaturen in 2020 werd in deze ondiepe geul

blauwalg gezien. Dat is erg giftig en veroorzaakt verlammingen, waar vogels en andere fauna aan sterven. In het begin van het seizoen stond in de zuidelijke geul nog watergentiaan, die later verdwenen was. Ook gele plomp en/of witte waterlelie waren niet of nauwelijks aanwezig in de zomer. Wellicht hebben de waterplanten last van de warmte of ze worden opgegeten door bijvoorbeeld muskusratten. Of door de grote grazers? De Schotse hooglanders brachten veel tijd door in het water van de geulen.

Slikkige oevers

Door de droogte was in 2020 de waterstand van de IJssel al snel erg laag (juni, juli), waardoor langs de geulen onbegroeide oevers droog kwamen te liggen. Hierop ontstaat in droge jaren altijd een begroeiing van pioniersoorten, waaronder enkele soorten van de Rode lijst. De oevers vallen niet ieder jaar droog. Inmiddels was het al voor het derde jaar erg droog en die droogte hield lang aan, zodat de soorten van slikkige oevers zich goed en langdurig bleven ontwikkelen.

In het begin groeit naaldwaterbies als eerste met enkele plekken op de drooggevalle oevers. Ze zijn soms zo klein, dat ze slecht zichtbaar zijn. Later komen achtereenvolgens slijkgroen, klein vlooienkruid en rode waterereprijs. Als laatste twee soorten kiemen bruin cypergras en liggende ganzerik. Het is mogelijk, dat deze laatste twee gemist zijn op de oevers die als eerste zijn gekarteerd. Bruin cypergras is op minstens één plaats gevonden. Op zandige plekken staan verschillende soorten tandzaden, waaronder riviertandzaad en knikkend tandzaad, vooral in de Roetwaarden.

Akker

Bij het toegangshek ligt een grote akker met een soortenrijke kruidenvegetatie waaronder groot spiegelklokje, klein spiegelklokje en handjesereprijs. Dit zijn landelijk zeer zeldzame soorten. In oude gegevens van Lako van rond 1900 worden ook duist, Akkerboterbloem en Naaldenkervel genoemd, maar die zijn niet meer gevonden. De akker is alleen langs de rand geïnventariseerd.

Overige opmerkingen

Voor vergelijking van de aantallen per soort is gebruik gemaakt van de vegetatiekartering uit 2006 van Bureau Natuurbalans. In deze kartering worden veel soorten per vegetatievlak gekarteerd, Dat wil zeggen per vlak krijgt een karteersoort een aantalsschatting. Geoorde zuring bijvoorbeeld kwam in 2006 uitsluitend voor in slechts één vlak, het stroomdalgrasland op de oeverwal. Dat maakt de vergelijking moeilijker met de kartering in 2020.

Kwadranten: worden ze nog gebruikt?

Verspreid in het gebied liggen kwadranten waar onderzoek werd gedaan naar het effect van wel of geen begrazing. Er is geen onderzoek gedaan naar eventueel maaien. Onbekend is, of deze kwadranten nog worden gevolgd. Zo niet, dan kunnen de kwadranten ofwel worden verwijderd of ze kunnen blijven staan en worden gebruikt voor het inzaaien van stroomdalgraslandsoorten. De kwadranten moeten dan worden gemaaid, zodat zaden ruimte hebben om te kiemen. Ze hebben meer kans in de kwadranten, omdat ze daar niet worden vertrapt door grazers. Na vestiging in het kwadrant kunnen de planten zich ook buiten de kwadranten verspreiden door uitzaaien.

Problemen aantalsschatting

Er werd gevraagd om per punt een aantalsschatting te maken per vlak van ¼ ha. Dit blijkt in de praktijk problematisch, omdat nooit bekend is hoeveel exemplaren van een soort voorkomen nádat het eerste exemplaar per 50 m² is opgemerkt. Ook schatting van een soort als

naaldwaterbies is een soort van slag in de lucht. Eigenlijk is een Tansley-codering een betere maat, maar die past niet in de methode.

Bochtige klaver

Op de plaats waar het fietspad, de Barloseweg, van de Fortmonderweg afslaat staat al jaren een plek bochtige klaver. Het is de enige plek in wijde omgeving. Het is een zeldzame soort van de Rode lijst (kwetsbaar). Het is een zoomplant, maar de groeiplaats dreigt verdrongen te worden door struikgewas. Daarom kan het struikgewas kleinschalig teruggedrongen worden.

Aparte brandnetel

Ongeveer 10m achter het toegangshek naar de uitkijktoren staat een groep grote brandnetels met een lengte van ongeveer 10 m met ongewone kenmerken. Er zijn gedroogde exemplaren opgestuurd naar het Rijksherbarium. Antwoord is nog niet ontvangen.

Insecten.

Het is de moeite waard het gebied een keer op insecten te inventariseren. Tijdens de planteninventarisatie zijn enkele toevallige waarnemingen genoteerd. Door de grote diversiteit aan plantensoorten en vegetaties kan verwacht worden, dat ook het aantal insecten groot is. Nadeel van het gebied voor insecten is, dat het voor een groot deel regelmatig onder water komt te staan, wat voor vele insectensoorten niet voordelig is.

Hieronder de karteersoortenlijst met de 74 soorten.

<i>Acorus calamus</i>	Kalmoes	<i>Limosella aquatica</i>	Slijkgroen
<i>Agrimonia eupatoria</i>	Gewone agrimonie	<i>Lindernia dubia</i>	Schijngenadekruid
<i>Amaranthus blitus</i>	Kleine majer	<i>Medicago falcata</i>	Sikkelklaver
<i>Angelica sylvestris</i>	Gewone engelwortel	<i>Odontites vernus s. serotinus</i>	Rode ogentroost
<i>Aphanes australis</i>	Kleine leeuwenklauw	<i>Ononis repens s. spinosa</i>	Kattendoorn
<i>Aster lanceolatus s.l.</i>	Smalle + Kleine aster	<i>Orobanche reticulata</i>	Distelbremraap
<i>Bidens radiata</i>	Riviertandzaad	<i>Phleum bertholli</i>	Klein timoteegras
<i>Butomus umbellatus</i>	Zwanenbloem	<i>Picris hieracioides</i>	Echt bitterkruid
<i>Carex disticha</i>	Tweerijige zegge	<i>Pimpinella saxifraga</i>	Kleine bevernel
<i>Carex spicata</i>	Gewone bermzegge	<i>Polypodium vulgare</i>	Gewone eikvaren
<i>Centaurea cyanus</i>	Korenbloem	<i>Potamogeton lucens</i>	Glanzig fonteinkruid
<i>Centaurea jacea</i>	Knoopkruid	<i>Potamogeton pectinatus</i>	Schedefonteinkruid

Centaurium erythraea	Echt duizendguldenkruid	Potentilla supina	Liggende ganzerik
Cichorium intybus	Wilde cichorei	Prunella vulgaris	Gewone brunel
Clematis vitalba	Bosrank	Pulicaria dysenterica	Heelblaadjes
Cruciata laevipes	Kruisbladwalstro	Pulicaria vulgaris	Klein vlooienkruid
Cuscuta europaea	Groot warkruid	Ranunculus bulbosus	Knolboterbloem
Cuscuta lupuliformis	Hopwarkruid	Reseda lutea	Wilde reseda
Cynodon dactylon	Handjesgras	Rumex maritimus	Goudzuring
Cyperus fuscus	Bruin cypergras	Rumex thyrsiflorus	Geoorde zuring
Eleocharis acicularis	Naaldwaterbies	Sanguisorba minor	Kleine pimpernel
Equisetum fluviatile	Holpijp	Scutellaria galericulata	Blauw glidkruid
Eryngium campestre	Echte kruisdistel	Sedum acre	Muurpeper
Euphorbia cyparissias	Cipreswolfsmelk	Sedum rupestre	Tripmadam
Euphorbia palustris	Moeraswolfsmelk	Sedum sexangulare	Zacht vetkruid
Filipendula ulmaria	Moerasspirea	Silene flos-cuculi	Echte koekoeksbloem
Galium verum	Geel walstro	Silene vulgaris	Blaassilene
Geranium pratense	Beemdoovievaarsbek	Sium latifolium	Grote watereppe
Herniaria glabra	Kaal breukkruid	Thalictrum flavum	Poelruit
Impatiens capensis	Oranje springzaad	Thalictrum minus	Kleine ruit
Impatiens noli-tangere	Groot springzaad	Tragopogon pratensis	Gele morgenster
Inula britannica	Engelse alant	Trifolium fragiferum	Aardbeiklaver
Juncus compressus	Platte rus	Trifolium medium	Bochtige klaver
Jacobaea erucifolia	Viltig kruiskruid	Trisetum flavescens	Goudhaver
Knautia arvensis	Beemdkroon	Veronica anagallis aquatica	Blauwe waterereprijs
Legousia hybrida	Klein spiegelklokje	Veronica catenata	Rode waterereprijs
Legousia speculum-veneris	Groot spiegelklokje	Vicia tetrasperma	Vierzadige en Slanke wikke

Leonieke Kruit, Eefke van Schaik, Piet Hendriksma, Theo de Kogel.

Vogelwaarnemingen in Olst-Wijhe

1 september 2020 – 1 januari 2021

De gebruikte afkortingen: BuH = Buitenwaarden Herxen; BuO = Olsterwaarden; BuW = Buitenwaarden Wijhe/Surfplas; BvL = Boskamp,

van Laakstraat; DuW = Duursche waarden, vanaf Mottenhuisje tot Fortmond; Fm = Fortmond (steenfabriek); Rw = Roetwaarden, na camping het Haasje.

De Romeinse cijfers VIII, IX, X, XI en XII staan voor de maanden. Tussen () staat het aantal vogels.

Tapuit: 28-VIII tussen Scherpenzeelseweg en IJsseldijk (1).

Ooievaar: 31-VIII Olst, Jan Schamhartstraat (ca. 50); 2-IX Olst, Bruinsweg (ca. 20); 3-IX Wijhe, Boerhaarseweg (35); 23-X Wijhe, Boerhaarseweg (2); 15-XI op dak RK-kerk Wijhe (2); 2-XII in weiland ten noorden van Klein Canada (2); 14-XII Ooievaar vliegend boven heemtuin, Wijhe (1); 18-XII klepperend op nest Wihendaalseweg (2); 24-XII BuW overvliegend (3).

Casarca: 1-IX BuW (5); 17-X BuW (1 paar).

Kievit: 3-IX BuW (1000); 20-IX BuW (500).

Oeverloper: 3-IX DuW kijkhut 4).

IJsvogel: 3-IX DuW kijkhut (1); 30-IX boven brede sloot aan noordwestkant Schippershuizen (1); 10-X DuW (3); 2-XI Onder de Gelder Wijhe op paal bij het water (1); 8-XI DuW (1); 8-XI Olst, Bruinsbrug, Soestwetering (1); 10-XI vogelkijkhut Hengforderwaarden Olst (1); 11-XI vogelkijkhut Hengforderwaarden Olst (1); 23-XI DuW (1); 8-XII Stuwcomplex Soestwetering Hamelweg/Daslever Wijhe (1); 24-XII Hamelweg bij de vistrap (1); 26-XII Olst, Zandwetering, brug Holtermanspad (2).

Torenvalk: 8-IX Olst, Terstegetuinen (1); 1-X Olst Terstegetuinen (1); 16-XI Wesepe, Raalterweg (1); 28-XI BuW (1); 2-XII BuW (1); 4-XII BuW (1); 15-XII BuW (1).

Witte kwikstaart: 3-IX DuW kijkhut (35).

Putter: 7-IX Olst, Terstegetuinen (30); 1-X Olst, Terstegetuinen (10); 2-XII omgeving heemtuin Wijhe (2); 20-XII Fortmond (honderden); 26-XII Fortmond, bij nieuwe plas (ca. 200); 28-XII Boerkampweg, Boskamp (1).

Mus: 13-IX Kievit, Wijhe (1) Albinomus!

Merel: 16-IX BvL (6); 4-X BvL (2); 7-X BvL (2); 10-X BvL (1); 15-X BvL (2); 17-X BvL (1); 18-X BvL (5); 24-X BvL (4); 30-X BvL (3)); 17-XI BvL (4); 23-XI BvL (3); 29-XI BvL (3); 1-XII BvL , dagelijks (5); 24-XII vanuit De Gelder (1) hoorbaar de eerste.

Gekraagde roodstaart: 18-IX tuin de Bongerd (1 juv).

Patrijs: 20-IX in weilanden Daslever, buitengebied Wijhe (3); 28-XI gazon RK pastorietaan Wijhe (1).

Groene specht: 27-IX, op grasveld Boerkampweg, Boskamp (2); 22-XII

Albinomus

© J Littink

Boerkampweg, Boskamp (1).

Kolgans: 6-X Raalterweg (25-30). Er vloog een groep over in zuid-oostelijke richting. De eerste dit najaar.

Aalscholver: 6-X BuW (150).

Brandgans: 6-X BuW (40).

Lepelaar: 7-X BuW (6).

Sperwer: 8-X Boerkampweg, Boskamp (1). Sperwer die prooi plukt (spreeuw of merel) in tuin met nieuwsgierige ekster die toekijkt; 28-XI bij heemtuin Wijhe (1); 21-XII BvL (1) Vloog tegen het raam en weer weg;

Krakeend: 10-X BuW (8); 11-X DuW kijkhut (4); 15-X BuW (25); 18-XII BuW (10 paren).

Staartmees: 10-X DuW, kijkhut (2); 11-X DuW, kijkhut (5).

Grote bonte specht: 11-X BvL (1); 26-X BvL (1 m); 28-X BvL (1); 29-X BvL (1 m); 30-X BvL (1 m); 5-XI BvL (1); 5-XI BvL (1 m); 7-XI BvL (1 v); 10-XI BvL (1); 13-XI BvL (1 m); 24-XI BvL (1 m); 26-XI BvL (1 m); 1-XII BvL (1 m); 6-XII De Gelder (1). Eerste roffel van de grote bonte specht. Ook daarna meerdere keren gehoord, maar niet elke dag; 7-XII BvL (1 m); 8-XII BvL (1 m); 22-XII BvL (1 v).

Dodaars: 11-X DuW, kijkhut (2); 3-XI Soestwetering t.h.v. Boskamp (1); 3-XI Soestwetering, Rietbergweg Wijhe (4); 18-XI BuW (2); 23-XI DuW (3); 8-XII Soestwetering, Hamelweg Wijhe (2); 8-XII Soestwetering, Rietbergweg Wijhe (2); 24-XII BuW (3); 24-XII Hamelweg bij vistrap (3).

Kuifeend: 11-X DuW (6); 18-XI Olst, Soestwetering, Bruinsweg (7); 20-XII Soestwetering, Boerhaarseweg (10); 24-XII BuW (20); 26-XII Soestwetering, Bruinsweg (12).

Groenpootruiter: 11-X DuW, kijkhut (8).

Smient: 15-X BuW (50); 23-XI Wijhe, Kolk van van Essen (ca. 20); 14-XII BuW (30).

Koperwiek: 15-X tot 5-XI De Bongerd Wijhe (5 - 10) fouragerend op gazon en drinkend in vijver; 24-X BvL (1); 1-XI BvL (1); 2-XI BvL (3); 9-XI BuW (25); 12-XI BuW (ca. 40); 13-XI BuW (ca. 40); 28-XI BuW (120); 14-XII BuW (230); 18-XII BuW (70).

Zwartkop: 18-X BvL (2 m, 1 v).

Buizerd: 23-X Wijhe, Rijksstraatweg (1); 23-X Olst, Rijksstraatweg (1); 14-XII BuW (3).

Waterhoen: 29-X Boskamp, Zandwetering Diepenveenseweg (1).

Kramsvogel: 6-XI boom Boerkampweg Boskamp (20); 8-XI weilanden Schuilenbergerweg, buitengebied Olst (50); 19-XI Olst bij Bruinsbrug (ca. 120) overvliegend.

Roodborsttapuit: 8-XI Boerkampweg Boskamp (1 v) jagend op insecten

vanaf prikkeldraad.

Zeearend: 8-XI BuW (1); 8-XI in de lucht boven de Bereklaauw Wijhe (1); 8-XI DuW (2); 9-XI BuW (1).

Slobeend: 2-XI Binnenplas Fortmonderweg Fortmond (20); 8-XI DuW (1).

Groenling: 2-XI Bloemen-/kruidenstrook Rietbergweg Wijhe (ca. 50); 23-XI BvL (2); 25-XI BvL (4); 29-XI BvL (3).

Grote zaagbek: 8-XI DuW (3); 18-XII BuW (1 paar); 20-XII DuW (2 m, 1 v).

Raaf: 12-XI weiland nabij boerderij Paddenpol (2).

Grote zilverreiger: 23-XI BuW (11).

Havik: 23-XI DuW (1); 14-XII BuW (1).

Roodborst: 29-XI BvL (1) komt dagelijks in de tuin.

Pimpelmees: 29-XI BvL (4) dagelijks; 18-XII eerste pimpelmees zang. Subsong van klaarblijkelijk een jong mannetje (1).

Brilduiker: 2-XII BuW (1); 24-XII BuW (2 m, 1 v) niet bij elkaar zwemmend.

Appelvink: 2-XII omgeving heemtuin Wijhe (1).

Grote gele kwikstaart: 2-XII BuW (1).

Sijs: 6-XII tuin aan de Raalterslag (ca. 10).

Graspieper: 6-XII tot eind december Raalterslag (meerdere). Tot nu toe trekken er 's morgens vanaf de schemering tot ongeveer 9:00-9:30u nog vrijwel dagelijks graspiepers over.

Koolmees: 7-XII bij spoorwegovergang Raalterweg (1) eerste koolmeeszing.

Wintertaling: 14-XII BuW (38); 24-XII kolk bij de pont (20); 24-XII BuW (ca. 10).

Houtsnip: 15-XII Olst, Terstegetuinen (1).

Keep: 16-XII BuW (30).

Goudhaantje: 25-XII Nijendal, Molenweg Olst (1).

Kleine zwaan: 30-XII BuW (3).

Krooneend: 30-XII BuW (2 paren).

Nonnetje: 30-XII BuW (4 m).

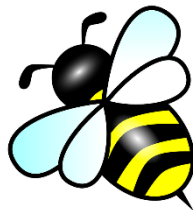
Waarnemers: Marijke Berendsen, Jan Littink, Elly Luttkholt, Piet Hendriksma, Alfons Wiegink, Jan Klungers, Rika Slikker, Elly Smink-Niehoff, Willem Denekamp,

Contactadres vogelwaarnemingen

Elly Luttkholt - vogelwaarnemingen#ivn-wijhe-olst.nl.

Wist u dat....

- de Nationale Bijentelling op 17 en 18 april 2021 plaatsvindt? Tel jij ook mee? Zie nederlandzoemt.nl.

Bestuur

Voorzitter	Hanny van der Werff Tel. 0570-523091	voorzitter#ivn-wijhe-olst.nl Wijendaalseweg 7c 8131 DJ Wijhe
Secretaris	Jaap Gerkes Tel. 0570-561660	secretaris#ivn-wijhe-olst.nl Steenuil 9 8121 JG Olst
Penningmeester	Michiel Faber	penningmeester#ivn-wijhe-olst.nl Herxen 14 8131 PG Wijhe
Lid	Ronald Boerkamp Tel. 0570-525243	Enkweg 40 8131 VJ Wijhe stadsvogel#ivn-wijhe-olst.nl
Leden	VACANT	

Contactpersonen werkgroepen

Natuur- en milieubeleid	VACANT natuurmilieubeleid#ivn-wijhe-olst.nl
Landschapsonderhoud	Oege Verhagen tel. 0570-522765 landschapsonderhoud#ivn-wijhe-olst.nl
Amfibieën	Hanne Muskee tel. 0570-524933 padden#ivn-wijhe-olst.nl
Vogels	VACANT vogels#ivn-wijhe-olst.nl
Stadsvogels	Ronald Boerkamp tel. 0570-525243 stadsvogel#ivn-wijhe-olst.nl
Roofvogels	VACANT roofvogels#ivn-wijhe-olst.nl
Torenavalken	Jasper Hersbach torenavalken#ivn-wijhe-olst.nl
Uilen	Hans de Jonge tel. 0570-522629 uilen#ivn-wijhe-olst.nl
Weidevogelbescherming	Luud Steen tel. 0570-522362 weidevogel#ivn-wijhe-olst.nl
Heemtuin	Annet v.d. Veen tel. 0570-523937
Veermans Hof IJssel flora	heemtuin#ivn-wijhe-olst.nl
Dijkflora	Leonieke Kruit tel. 0570-524835 Piet Hendriksma tel. 0570-525657 dijkflora#ivn-wijhe-olst.nl
Lezingen, excursies en cursussen	Hanny van der Werff tel. 0570-523091 Margriet Wegman tel. 0570-784034 excursies#ivn-wijhe-olst.nl
Jeugd/IJsselnatuurkids	Michiel Faber jeugd#ivn-wijhe-olst.nl
Facebook	Margriet Wegman tel. 0570-784034 excursies#ivn-wijhe-olst.nl
Website	Annet van der Veen tel. 0570-523937 webredactie#ivn-wijhe-olst.nl Michiel Faber webmaster#ivn-wijhe-olst.nl
Redactie De Grutto	Marth van Roy tel. 0570-522692 redactie#ivn-wijhe-olst.nl

Advertentieruimte in de Grutto voor ???

Hele pagina € 35,- per jaar

Halve pagina € 25,- per jaar

Kwart pagina € 20,- per jaar

Informatie: Michiel Faber, penningmeester#ivn-wijhe-olst.nl

Langstraat 8 Tel. 0570-521290
8131 BC Wijhe Fax 0570-524141

„DE ORANJERIE”

vanaf heden ook een aparte bar

Langstraat 33
8131 BA Wijhe
Tel. 0570-521236

Sponsors

IVN-afdeling De Grutto

en

Heemtuin Veermans Hof IJssel flora

Brandweer Wijhe
Landgoed de Gelder
Gemeente Olst-Wijhe

Landschap Overijssel
Zorgboerderij 't Hamel
Apotheek Wijhe

Het IVN werkt aan een duurzame samenleving. Ons idee is dat betrokkenheid bij de natuur, duurzaam handelen stimuleert. Daarom laten wij jong tot oud de natuur dichtbij beleven. We verbinden hen met groene initiatieven rond natuur en maatschappelijke thema's zoals voeding, gezondheid en energie.

*Instituut voor natuureducatie
en duurzaamheid*

Verspreid over Nederland heeft het IVN zo'n 170 plaatselijke afdelingen met ca. 20.000 leden. In Amsterdam is het landelijke kantoor gevestigd. De afdelingen werken per provincie samen en organiseren leuke en leerzame activiteiten, voor jong en oud zoals: excursies, cursussen, tentoonstellingen en lezingen. In hun eigen omgeving zijn IVN-vrijwilligers regelmatig betrokken bij gemeentelijk overleg over natuuronderwerpen en verzorgen ze natuurlessen in het basisonderwijs.

Keukens

Tuinmeubelen

Interieurs

**keukenland
tuinmeubelcentrum** **WĪHE**

www.keukenlandwijhe.nl | www.tuinmeubelcentrumwijhe.nl